

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 17 januari 2011 in het Provinciehuis Utrecht

Aanwezig:

Drs. B. Nugteren (voorzitter), mw. M. Haak-Griffioen (gedeputeerde, vanaf 21.00 uur), mw. A.H. Raven BA (gedeputeerde), drs. W.M. de Jong (gedeputeerde), mw.drs. F.M. Alsem (VVD), dr. R. Bisschop (SGP), mw. C. Dekkers-Raadsen (CDA), dhr. J. Fastl (GroenLinks), mw.drs. J.M. de Heer (ChristenUnie), dhr. H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA), ing. D. Kilic (PvdA), dhr. Y. Lutfula (SP), mw. H. Nap (CDA), mw. A.M.A. Pennarts-Pouw (GroenLinks), mw. J. van Pijkeren (CDA), dhr. P.C. Pollmann, dhr. R. Roos (Mooi Utrecht), mw.drs. J.C.M. Versteeg (D66), mw.drs. H.D.I. Waltaufm Keller (VVD) en ir. B.A. Witteman (SP);

Met kennisgeving afwezig:

drs. W.M. de Jong (gedeputeerde), mw. drs. C.G.M. van Benthem (PvdA), dhr. C.L. Jonkers (Mooi Utrecht), dhr. G.J. van der Werff (VVD);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. M. Strijbos (verslag).

1. Opening

De voorzitter, de heer Nugteren, opent de vergadering met een woord van welkom.

De berichten van verhindering worden doorgenomen.

Gedeputeerde Haak zal de vergadering vanaf 21.00 uur bijwonen. Wanneer bij agendapunten 2 en 4 onderwerpen naar voren komen die haar portefeuille betreffen, zullen die later in de vergadering worden besproken.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Nagekomen stukken

- *Memo gedeputeerde Haak naar aanleiding van haar toezegging over financiële voortgang Focus/Sociale Agenda 2010-2011*
- *Memo gedeputeerde Haak over de stand van zaken van de Centra voor Jeugd en Gezin.*
-

2.01 Randstedelijke Rekenkamer doorwerking aanbevelingen rapport Kind centraal of cijfers centraal.

De voorzitter vertelt dat dit een voortvloeisel is van wat in de Statencommissie WMC is besproken in september 2010. Een meerderheid van de commissie meende dat het zinvol is om een dergelijk onderzoek te doen, maar het college moet wel de tijd hebben om hier iets mee te doen. Via de griffie zal de commissie laten weten dat dit ongeveer in de tweede helft van het najaar van 2011 kan worden opgepakt.

2.02 RTV Utrecht Radio M bereikcijfers 2010.

De heer Klein Kranenburg vraagt hoe het dagbereik van 10%-14% zich verhoudt tot het feit dat de zender officieel ook rampenzender is. Als er een ramp is, luistert dan maar 14% van de mensen?

Mevrouw Walta zou deze cijfers graag afgezet zien tegen cijfers van andere Randstedelijke regionale zenders. Dat geeft een beter kader. In de cultuurnota wordt gesteld dat dit van belang kan zijn.

In het stuk wordt over de bekendheid nadrukkelijk elke keer gezegd dat de zender vooral onder laagopgeleiden goed wordt beluisterd. Het lijkt wel of dit een doel op zich is. Dat kan spreekster zich niet voorstellen en het wekt enige bevreemding bij haar.

Gedeputeerde Raven legt uit dat de officiële rampenzender niet de televisie maar de radio is. Dit is een eigen onderzoek van RTV Utrecht. De cijfers van de andere omroepen hebben de commissieleden in een vergelijkend staatje eerder ontvangen.

Wat de laagopgeleiden betreft: het is bijvoorbeeld ook bekend dat de luisteraars meer 50-plussers zijn dan jongeren. Er is een profiel gemaakt van de luisteraar en kijker. Dan gaat het met name om Bingo FM, de Nederlandstalige zender van RTV Utrecht die door die doelgroepen zeer goed wordt beluisterd.

2.03 Memo gedeputeerde Mw. Haak Amendement A15 Alleato

2.04 Beantwoording aan SIR 55 realisatie woningbouw Eemnes

3. Verslag Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur 29 november 2010

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag herinnert de heer Pollmann de voorzitter eraan dat hij heeft toegezegd dat de motie inzake het benutten van de kennis en innovatie van Alleato in deze vergadering aan bod zou komen.

De voorzitter wijst op ingekomen stuk 2.03.

4. Rondvraag

Mevrouw De Heer vraagt gedeputeerde Raven naar kasteel Amerongen. Hier is veel geld in gestopt en alles verloopt volgens plan. Het water staat echter hoog en mevrouw vraagt zich af of er schade is waarbij het geld van de provincie deels 'in het water valt'.

Gedeputeerde Raven hoorde afgelopen zaterdag van directeur Hulsman van kasteel Amerongen dat er water stond in de kelders van de bijgebouwen die aan de gracht liggen. Alle apparatuur was verwijderd en er was geen schade aangebracht. In de loop der eeuwen heeft het kasteel vaak onder water gestaan. De gedeputeerde heeft ter plekke gekeken. Er ligt erg veel water in de uiterwaarden, de gedeputeerde noemde het 'Amerongen aan zee' in haar weblog. Er wordt door het waterschap gepompt.

Mevrouw De Heer vertelt dat de situatie ooit nog erger was.

Mevrouw Pennarts vraagt de gedeputeerde iets meer te zeggen over Fort Maarsseveen in Maarssen. Er bereiken haar geruchten dat er toezeggingen zijn gedaan over de ontwikkeling van het fort als cultureel centrum en dat dit wegens bezuinigingen geen doorgang kan vinden. Gedeputeerde Raven vertelt dat Fort Maarsseveen sinds de jaren zeventig eigendom is van de provincie. Er moet een bestemming voor komen. Er zitten nu tijdelijk culturele ondernemers in, als kraakwacht. Het zijn docenten aan een middelbare school en zij organiseren ook voorstellingen.

Een optie is om het fort te verkopen, een andere optie is dat hier een cultureel platform voor de nieuwe gemeente Stichtse Vecht komt, de gemeente heeft hiernaar gevraagd. De gemeente is gevraagd hier een goede businesscase voor te maken, dat is gebeurd maar er moeten nog wel zaken worden uitgezocht. Ook wordt uitgezocht of er een andere bestemming mogelijk is. Hier is nog geen duidelijkheid over.

Mevrouw Pennarts vraagt of de verkoop van de provincie afhankelijk is van de plannen van Stichtse Vecht of heeft de provincie de intentie om te verkopen en zijn de plannen van Stichtse Vecht één van de mogelijkheden? In dat geval zou spreekster graag horen waar ineens het besluit tot verkoop van Fort Maarsseveen vandaan komt.

Gedeputeerde Raven vertelt dat Fort Maarsseveen behoort tot de Hollandse Waterlinie. Het behoort echter niet tot één van de parels van de Waterlinie. Er is altijd van forten gezegd dat zij ‘beleefbaar’ moeten zijn en dat ze openbaar toegankelijk zouden moeten zijn. Een ander beleidsdoel van de provincie is om de culturele infrastructuur van de provincie te versterken. Toen de gemeente Stichtse Vecht met deze vraag kwam, was het dan ook een kosten-baten afweging. Nu betaalt de provincie 30.000 EURO per jaar aan beheer, onderhoud, gas, elektriciteit enzovoort. Om niet elk jaar aan onderhoud te doen zonder dat daadwerkelijk over de bestemming wordt nagedacht, willen G.S. nadenken over wat de beste mogelijkheden zijn. Er wordt ook bekeken of er van het fort woningen kunnen worden gemaakt, of er een woon- en werkomgeving kan worden gemaakt of dat er sprake kan zijn van creatieve bedrijvigheid.

5. Termijnagenda

Hierover worden geen opmerkingen gemaakt.

6. Statenvoorstel wijziging besluit bekostiging regionale omroep

De voorzitter zegt dat dit een nagekomen voorstel is dat een technische omzetting betreft.

De heer Witteman laat weten dat zijn fractie van mening is dat dit beter ‘ter informatie’ geplaatst had kunnen worden.

De voorzitter legt uit dat hierover door de commissie een besluit moet worden genomen.

Mevrouw Pennarts vertelt dat haar fractie altijd de indruk had dat het bij de financiering van RTV Utrecht ging om geormerkte Rijksgelden die de provincie doorsluis naar de omroeporganisatie. Nu werd de indruk gewekt dat dit wel eens anders zou kunnen zijn. Zij vraagt of de gedeputeerde hierover duidelijkheid kan geven.

Gedeputeerde Raven vertelt dat het geld niet is geormerkt maar wordt door het Rijk in het Provinciefonds gestopt. In 2006 is de afspraak gemaakt dat de provincies op basis van een indexering daar een eigen bedrag aan toe moeten voegen. Inmiddels ontvangt RTV Utrecht in totaal ongeveer 9 miljoen EURO. Als men weet dat de provincie 45 miljoen EURO ontvangt in het Provinciefonds, dan is duidelijk dat dit in verhouding een hoog bedrag is.

Die indexering was hoog, is langzamerhand afgebouwd. Met ingang van 2012 staat die op nul. Het bedrag dat de provincie uit eigen middelen bij moet leggen is ongeveer € 800.000 per jaar.

Mevrouw Pennarts trekt de conclusie dat het dus om 9 miljoen EURO gaat. Daarbinnen zit € 800.000 aan eigen gelden van de provincie, de rest is een doorsluiting van Rijksgelden. Die € 800.000 is geen vrijblijvend bedrag, is dit vastgelegd in een convenant dat duurt tot 2012?

Gedeputeerde Raven legt uit dat er nog een indexering op zat en dat die op nul staat in 2012. Dan blijft de indexering horizontaal, zoals geldt voor subsidieregelingen. Dat is een afspraak die met de Stichting ROOS, de belangenbehartiger van alle regionale omroepen, is gemaakt. Daar zijn alle provincies aan gebonden. Twee provincies, Groningen en Noord-Brabant, zijn een rechtzaak aangespannen om te kijken of de subsidie kan worden verlaagd nu er een dergelijke korting op het Provinciefonds heeft plaatsgevonden.

Mevrouw Versteeg hoorde mevrouw Pennarts het woord convenant gebruiken in dit verband, de gedeputeerde spreekt over een afspraak. Klopt het dat het meer is dan een convenant?

Gedeputeerde Raven bevestigt dit en vermoedt dat het een bestuursovereenkomst is.

De voorzitter constateert dat dit een sterstuk is.

7. Statenbrief Tussentijdse evaluatie Cultuurnota 2009-2012 ‘Cultuur is kracht’

De voorzitter legt uit dat de conclusies die in de tekst worden getrokken, ook ter bespreking staan. Mocht de commissie die mening delen, dan zal dat een formeel vervolg krijgen in een Statenvoorstel.

De heer Roos vindt het een mooi boekje dat echter vragen oproept. Het komt over alsof de nota alleen cultuurbeleid in de grote steden noemt. Worden de kleinere steden en dorpen wel gelijk behandeld? Er staat dat 87% van de aanvragen uit Utrecht en Amersfoort komen en, erger, dat juist de kleine subsidies niet meer worden verleend. Hoe verhoudt zich dat tot de gelijke behandeling van de kleinere dorpen?

Het programma Cultuur en Ruimte benoemt geen concrete projecten op pagina 18 terwijl dat juist over het platteland gaat. De heer Roos betreurt het dat nu juist daar geen concrete projecten op worden benoemd.

Bij het programma Cultuurparticipatie staat op pagina 18 bij beoogde resultaten: 'inwoners van Utrecht meer en op een andere manier gaan deelnemen aan cultuur en mensen en instellingen meer betrokken raken bij lokale cultuur'. Hoe wordt dit gemeten?

Het gedeelte over de regionale omroep riep bij de heer Roos de vraag op wat een gerealiseerde strategische alliantie tussen cultuur en media is. Hoe wordt dit gemeten?

Mevrouw De Heer spitst haar betoog toe op het voorstel, waarbij bij drie onderdelen wordt voorgesteld om het beleid bij te stellen. Het ondersteunen van de amateurkunst door Zimihc: het voorstel zou zijn om de kleine subsidies als provincie niet meer zelf uit te geven maar alles via Zimihc te laten lopen en op die manier te waarborgen dat de amateurkunst kan worden gecontinueerd. Hoe gaan G.S. in de toekomst in het kader van dit voorstel om met de bovenlokale amateurkunst? Organisaties hebben aan mevrouw De Heer gevraagd hoe zij subsidie kunnen aanvragen. Zij worden steeds meer door de provincie naar de gemeenten verwezen. Is het de bedoeling dat bij de bovenlokale amateurkunst Zimihc tussenbeide treedt en daarvoor kansen gaat bieden?

Mevrouw De Heer vraagt zich af of de promotie en marketing van het aanbod van de podiumkunst niet juist iets is wat lokaal moet gebeuren. Is dit niet één van de meest aangewezen punten die de instellingen zelf in hun lokale regio moeten kunnen doen?

Mevrouw De Heer wijst er op dat deze voorstellen op basis van de evaluatie worden gedaan. Het zijn echter behoorlijke wijzigingen die enigszins kaderstellend van aard zijn. Het is misschien goed in de commissie te bespreken hoe dit een vervolg gaat krijgen.

Mevrouw Versteeg complimenteert G.S. met de voortvarende aanpak in de voorliggende jaren. Het is goed dat het beleid wordt gespiegeld.

Haar fractie kan zich vinden in de aanpassing van het beleid bij punt 1 en 3. Bij punt 2 is haar vraag dezelfde als die van mevrouw De Heer. Mevrouw Versteeg vindt dit specifiek een taak voor de instellingen zelf.

Mevrouw Versteeg sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw De Heer dat, als er kaderstellende bijstellingen zijn, moet worden bekeken in welke vorm dit wordt gegoten.

Mevrouw Dekkers vindt het een duidelijke nota. De resultaten voor 2009 en 2010/1 zijn goed zichtbaar. Ook is goed te zien hoe het staat met de uitvoering van de komende twee jaar en de daarbij aangepaste ambitie.

Het is te zien dat de tijd niet stil staat en er is geleerd uit de praktijk. Er zijn landelijke en na 2 maart ook provinciale ontwikkelingen en daar wordt rekening mee gehouden.

Het lijkt haar fractie goed om, indien gewenst, de ambitie waar nodig aan te passen. Haar fractie kan zich vinden in de bijgestelde ambities maar heeft een vraag over beeldende kunst.

Op pagina 28 staat 'Met het wegvallen van de Rijksbijdrage vervalt de bijdrage aan de

Stichting Basis Actuele Kunst'. G.S. rekenen op de gemeenten Amersfoort en Utrecht. Mevrouw Dekker vraagt hoe het met dit besluit staat.

De heer Bisschop sluit zich aan bij de waarderende woorden over de kwaliteit van de evaluatie. Spreker heeft de indruk dat in de Statenbrief te weinig wordt verdisconteerd dat de kerntakendiscussie nog moet worden afgerond. Dit kan allerlei consequenties hebben. In de evaluatie worden keuzes gemaakt, het beleid wordt bijgesteld. Daarbij wordt de suggestie gewekt dat er zo gewerkt gaat worden in de tweede helft van de 'cultuurperiode'. Dat lijkt hem niet helemaal zuiver. Het is beter om in het achterhoofd te houden dat er door de nieuwe Staten een stevige kerntakendiscussie wordt gevoerd, er zullen voor de nieuwe periode bepaalde keuzes worden gemaakt. Laten G.S. de Cultuurnota en alles wat daarmee samenhangt onderdeel laten worden van het overdrachtsdocument en laat men nu gaan werken aan een aantal scenario's. Elke route heeft zijn consequenties.

Hier komt nog bij dat ook de Regeringsverklaring robuuste uitspraken bevat. Ook daar hangt enige onzekerheid mee samen. Zijn fractie adviseert om in te steken op bezinning op een meer strategisch traject.

Mevrouw Walta vond het een plezierig document om te lezen. Er is de laatste periode veel moois ontstaan. Over veel zaken kan men tevreden zijn. Maar er moet naar de toekomst worden gekeken. Met in gedachten de kerntakendiscussie waarmee niet voldoende rekening is gehouden, de SGP-fractie noemde het al, wil mevrouw Walta ingaan op de punten die ook de fracties van ChristenUnie en D66 noemden. In het stuk zelf gaat het over projectsubsidies, podiumkunsten en dergelijke. In het gekleurde kader op pagina 26 en 27 wordt bij de beoogde resultaten voor 2009-2012 gesproken over incidentele subsidies, terwijl in het witte gedeelte op die pagina bij Bijgestelde ambitie staat dat men stopt met incidentele bijdragen. Dat is mevrouw Walta niet helemaal duidelijk.

Wanneer mevrouw Walta kijkt naar het geeltje is het het tweede punt waar haar fractie bezwaar tegen heeft: tweede helft 2011 stoppen de incidentele subsidies. Mevrouw Walta vraagt of zij dan structureel worden.

Iets hoger staat: 'dit past bij de klassieke taak van de provincie, zorgdragen voor spreading'. Dat de provincie spreading wenselijk acht is iets anders dan een klassieke taak. Dat suggereert bijna een wettelijke taak.

Over 1 en 3: mevrouw Walta voorziet een grote machtspositie voor Zimihc. Nu levert Zimihc op vele terreinen een positieve bijdrage, maar waar mensen werken worden fouten gemaakt. Het is volgens haar fractie belangrijk dat, daar waar zo een belangrijke speler op een zo groot terrein zoveel invloed heeft en een machtspositie heeft, de controle wat meer aandacht krijgt. Bij punt 3 staat net boven de eerste stip 'Ondersteuning van deze instellingen sluit aan bij de ambities van de provincie op cultureel gebied (2018) en op sociaal economisch gebied (2040)'. Dat is een nobel streven, maar men heeft er altijd naar gestreefd om sociaaleconomische doelstellingen en culturele doelstellingen herkenbaar gescheiden te houden. Daar waar het om sociaal beleid gaat kan kunst ondersteunend werken, maar kunstsubsidies moeten natuurlijk niet worden ingezet voor sociaaleconomisch beleid. Zij hoort hierover graag een toelichting van de gedeputeerde.

De heer Fastl vindt het goed om te horen dat zoveel mensen positief zijn over de cultuurinvesteringen die door de provincie worden gedaan. In het stuk is duidelijk te lezen dat er veel is gebeurd.

Hij betreurt het dat een culturele partij als GroenLinks een kritische noot moet laten klinken. Het stuk is goed leesbaar maar slecht toetsbaar. Er worden met een aantal aandachtstreepjes beoogde resultaten genoemd, maar men moet die dan zelf ergens uit de tekst plukken. Het is

overzichtelijker als dat wat men wil bereiken, het punt waarop men staat en waar men naar toe gaat op één rij staan.

In 2013 en 2018 wil de provincie erg veel bereiken. Terecht, de focus op 2013 is belangrijker dan ooit. Maar bij de afgelopen Nieuwjaarsborrel had de provincie een pianist, maar had de provincie niet de eigen creatieve sector in het vizier. Die had op de kaart gezet kunnen worden op een dergelijk moment. Zeker nu het Rijk bezuinigt en er overal krapte is, moet men de creatieve mensen die de provincie heeft bij dergelijke activiteiten inzetten. Het is een stuk goedkoper bovendien. Haal hen erbij bij alle volgende activiteiten en laat zien dat de provincie op weg is naar 2013 en 2018.

De heer Fastl las dat burgemeester Wolfsen en de heer Lintmeier menen dat Utrecht al de culturele hoofdstad van Nederland is. Uit de cijfers blijkt dat helaas nog niet. Ook als men kijkt naar de cultuurparticipatie en de cultuureducatie, twee pijlers richting 2018, dan zijn daar nog niet de meetbare resultaten te zien die de provincie ooit had beoogd. Dat is zorgelijk. Zonder een bom te leggen onder het programma dat er nu ligt, meent de heer Fastl dat het noodzakelijk is om te bekijken wat men nog kan doen richting 2013. De mogelijkheden worden minder. In plaats van de hoofddoelen die er zijn, moeten er een paar scenario's komen met een beschrijving van wat in uiterste nood het eerste wordt opgeofferd.

De heer Pollmann spreekt waarderende woorden over de notitie. Hij ziet er overzichtelijk uit en is in begrijpelijke taal geschreven. Het toont weer aan hoe hard er wordt gewerkt op het gebied van cultuur in de provincie Utrecht en hoe er wordt gestimuleerd door de provincie, hoewel de rol van financierder inderdaad steeds meer verschuift naar die van regisseur en aanjager. De rol van financierder moet naar zijn mening wel blijven. Anders kan de provincie geen aanjager zijn in de zin van het stimuleren van verschillende culturele uitingen.

De heer Pollmann is het eens met de drie voorgestelde ombuigingen. Zij zijn duidelijk beargumenteerd.

Het programma Cultuur en Ruimte is niet gestart. Is dit stopgezet of gaat de provincie er een impuls aan geven? Spreker vindt het verstandig dat men kijkt naar 2013 en 2018 en verwijst naar de opmerking van de heer Fastl hierover.

Over de Regionaal Historische Centra staat in de notitie dat de decentralisatie stil ligt in afwachting van het Rijksbeleid. De heer Pollmann begreep dat de staatsecretaris heeft laten weten dat de decentralisatie door gaat, het staat ook in het regeerakkoord, en dat met ingang van 2012 de bezuiniging van 25% wordt toegepast. Het is nu uitgesteld maar spreker hoopt dat de decentralisatie weer voortvarend wordt opgepakt nu er ook duidelijkheid uit Den Haag is. Hierover hoort de heer Pollmann graag een bevestiging van de gedeputeerde.

De heer Witteman heeft uit de pers begrepen dat het nagenoeg zeker is dat Utrecht in 2018 culturele hoofdstad zal zijn. Kan de gedeputeerde dit beamen? Hoe kan het dat de Staten dit niet weten?

Gedeputeerde Raven dankt de commissieleden voor de waarderende woorden voor deze tussentijdse evaluatie. Het was de afspraak dat de Cultuurnota na twee jaar geëvalueerd zou worden. Wat de Staten hebben afgesproken en de kaders die zijn gesteld wordt getoetst. Kunnen de doelen die binnen die kaders zijn gesteld ook daadwerkelijk worden bereikt? Ten aanzien van de regelingen die G.S. willen wijzigen is het van belang om te weten dat het doel hetzelfde blijft, maar dat wordt geconstateerd dat niet wordt bereikt wat men wilde bereiken. De heer Roos constateert dat de aandacht vooral naar de grote steden gaat. G.S. hebben de amateurregeling stopgezet omdat zij zagen dat het voor het grootste deel naar Amersfoort en Utrecht ging in plaats van naar de kleine gemeenten. Ook zagen G.S. dat het daar toch werd uitgevoerd als er geen subsidie werd gegeven. Het provinciaal belang, wat G.S. steeds

nadrukkelijk bekijken, was nihil. Terwijl G.S. juist zeggen dat amateurkunst erg belangrijk is. Dus moeten G.S. nadenken over hoe het doel dat de Staten hebben geformuleerd op een andere manier kan worden bereikt. Dit is ook een antwoord op wat mevrouw De Heer aangaf. De opmerking over de kleinere subsidies heeft vooral te maken met de operatie KEER. Subsidies zijn niet altijd de beste manier om een doel te bereiken. Vaak kan het provinciaal belang veel beter worden aangetoond met projecten. Als er dan een goed voorstel komt, kunnen G.S. daar een subsidie of een bedrag aan verlenen. Dat is een betere manier dan een open regeling waarbij partijen kunnen inschrijven. Aan de ene kant willen G.S. een regeling niet helemaal dichttimmeren omdat veel partijen hier gebruik van moeten kunnen maken. Wanneer men aan de andere kant een regel dichttimmert, ontstaan er problemen als een voorwaarde bijvoorbeeld is dat een koor uit één gemeente komt. Als een koor uit twee gemeenten komt valt het niet onder de regeling en dan kunnen G.S. dit niet toestaan. G.S. willen een betere manier van ondersteuning voor de amateurkunst. Het doel blijft hetzelfde, maar er wordt naar een andere vorm gekeken.

Wat de kleinere gemeenten betreft, hebben G.S. na de afgelopen periode en in de Cultuurnota het accent gelegd op kleine musea in de provincie die een bovenlokale uitstraling hebben, zoals het Visserijmuseum in Bunschoten/Spakenburg, het Tabaksteelmuseum in Amerongen, de Oudheidkamer in Rheenen en de Binnenhaven in Nieuwegein. Dat zijn allemaal kleine musea met een bovenregionale uitstraling. Die hebben wij projectmatig ondersteund. Dat is gebeurd door het Landschap Erfgoed Utrecht en door bij te dragen in de herinrichting van het museum.

Er is met elkaar in de commissie een heel traject afgelegd als het gaat om Cultuur en Ruimte omdat we oorspronkelijk constateerden dat het een goede aparte programmaliijn zou zijn. Met elkaar hebben commissie en G.S. na een aantal presentaties gezien, dat het beter is om deze programmaliijn integraal in ons beleid te voeren. Als het gaat om de Agenda Vitaal Platteland, over gebiedsontwikkeling, dan wordt nagedacht over hoe men cultuur op die wijze inbrengt. G.S. doen dat bijvoorbeeld bij de vliegbasis Soesterberg, waar Beeldende Kunst, Stichting Vrede van Utrecht en Utrechts Landschap samen met de gemeenten Soest en Zeist nadenken over hoe, naast natuur en recreatie, cultuur een plek kan worden gegeven. Een ander project is Wegh der Wegen geweest, een hele beschrijving van de inrichting van de Amersfoortseweg tussen Utrecht en Amersfoort waarbij ook cultuur en ruimte een nadrukkelijk verband hadden en zichtbaar werden gemaakt, maar niet als aparte programmaliijn. Het onderwerp is niet van de agenda verdwenen, maar het is niet als apart programma neergezet.

Hoe kan men ervoor zorgen dat meer mensen betrokken raken bij cultuur? Cultuurparticipatie is een landelijk programma waarbij de provincies per inwoner geld krijgen van het Rijk. De provincie moet dit matchen en G.S. hebben met gemeenten arrangementen op maat gemaakt. Er zijn 26 gemeenten, dit is met 23 gemeenten gedaan. Hier worden heel concrete afspraken gemaakt over hoe zoveel mogelijk mensen in de gemeente deel kunnen nemen aan cultuur. Daarbij worden gemeenten geholpen door een cultuurscout, die de bovenlokale zaken op zich neemt. In de Week van de Geschiedenis werd het accent gelegd op land en water. Dat betrof toen met name Vianen, Wijk bij Duurstede en Rhenen. Die fototentoonstelling is in het Provinciehuis op de vierde verdieping te vinden. Er zijn toen allerlei activiteiten georganiseerd, van Theater op de Veerpont tot workshops en een tentoonstelling in de Bosscherwaarden. Het bovenlokale karakter, waarvoor Zimihc nadrukkelijk in het leven is geroepen, heeft hieraan bijgedragen. Participatie is een belangrijk onderwerp van Rijksbeleid en provinciaal beleid.

De heer Roos citeerde een zin uit de notitie De relatie tussen cultuur en media. Media kunnen natuurlijk heel goed worden ingezet voor cultuur, denk aan de prachtige serie over het Utrechts verleden, waar de geschiedenis van de provincie door televisie wordt uitgezonden.

Denk ook aan de Kei van Utrecht, dat is een provinciale amateurprijs waarbij de televisie ervoor zorgt dat zichtbaar wordt gemaakt wat voor amateurkunst in de provincie plaatsvindt en waar internet ervoor zorgt dat inwoners kunnen stemmen. Daarmee heb ik ook de vraag van mevrouw de Heer beantwoord als het gaat om subsidies en de provinciale doelen die we willen bereiken. Juist omdat G.S. zo nadrukkelijk aandacht vragen voor en gericht zijn op het bereiken van de doelen, hebben G.S. besloten sommige subsidies af te schaffen.

Is promotie en marketing niet een doel van de instellingen zelf? Ook gedeputeerde Raven maakte deze opmerking in eerste instantie. De Stadsschouwburg en De Flint kunnen dat prima. Natuurlijk betalen de instellingen ook aan de promotie mee, maar G.S. geven zo een boost waar alle kleine theaters van meeprofiteren.

Mevrouw Versteeg blijft van mening dat dit door gemeenten zelf moet worden geregeld met de instellingen. Zij ziet hier nog moeilijk een rol van de provincie. Waarom kunnen de instellingen dit niet met elkaar regelen?

Gedeputeerde Raven wijst erop dat de voorliggende nota indertijd door de Staten is vastgesteld. Echter, het effect is juist voor de kleinere lokale theaters. Dit is door de Staten, in het kader van culturele spreiding en van een goede basis infrastructuur, als provinciaal belang neergezet. Men kan zeggen: we willen richting 20013 en 2018. Maar ook over 2040 is een aantal uitsprakengedaan over cultuur. Dan moet er in de provincie ook een goede basis zijn. Dit onderwerp moet kritisch besproken worden, maar nu wordt er geëvalueerd.

Als de commissie het morgen in wil trekken, dan kan dit niet omdat er afspraken zijn gemaakt. Maar het gaat om de principiële discussie. Deze commissie heeft de kerntakendiscussie niet met elkaar gevoerd.

Het afbouwen van de regeling voor beeldende kunst heeft te maken met Rijksbeleid, vertelt gedeputeerde Raven. De provincie kreeg tot 2008 geld van het Rijk waarmee het centrum Beeldende Kunst, dat ondersteuning biedt aan alle kunstenaars in de provincie Utrecht, werd gesubsidieerd. Het Rijk heeft gezegd dat dit geld niet meer aan de provincie wordt gegeven maar aan de 100.000+ gemeenten. Daarom staan in de nota Amersfoort en Utrecht vermeld. Het probleem is dat Amersfoort en Utrecht al geld kregen voor beeldende kunst en er niets extra's bij hebben gekregen en dus ook niet iets extra's doen. De subsidie is conform de regeling langzamerhand afgebouwd. Als het Rijk zegt dat het geen taak meer is voor de provincie, dan doet de provincie het ook niet. Dan moeten Amersfoort en Utrecht het overnemen. Het Centrum Beeldende Kunst moet er steeds meer voor zorgen dat zij zelf allerlei plannen maken om geld te genereren.

Een aantal fracties meent dat er een duidelijker visie voor de toekomst neergelegd zou moeten worden. G.S. zijn met een beleidsverkenning bezig, verder kijkend dan alleen deze Cultuurnota, verder kijkend naar 2013, 2018 en 2040. Welk cultuurbeleid moeten G.S. gaan voeren in deze provincie? Hierin worden de aangenomen nota's verwerkt.

Die notitie wordt nog door dit college aangenomen en zal zo snel mogelijk naar de commissie komen. De bespreking zal pas in de nieuwe Staten zijn. Het is terecht dat er nagedacht moet worden over het toekomstige cultuurbeleid, zeker als het gaat over Rijksafspraken.

De heer Bisschop vraagt naar de nota waar de gedeputeerde over spreekt. Hij kan zich voorstellen dat daarin een visie wordt verwoord. Maar het lijkt hem te prematuur om in dit stadium, in deze Statenperiode, door dit college te spreken van 'de visie'. Spreker kan zich voorstellen dat de scenario's waar hij naar vroeg deel uitmaken van die visie.

Gedeputeerde Raven denkt dat de notitie die wordt voorbereid tot gevolg zal hebben dat een aantal scenario's kunnen worden uitgewerkt. Het is niet zo dat G.S. nu een in beton gegoten visie neerleggen die vervolgens wordt geaccordeerd als stuk: de discussie die met de Staten is gevoerd, de stukken die zijn vastgesteld, de economische omstandigheden, de koers van het kabinet en dergelijke zaken worden er in mee genomen. Het is een stap te ver om nu al in

scenario's te denken, temeer daar er nog veel onduidelijkheid is. De staatssecretaris heeft onder meer gezegd dat de Cultuurconvenant doorloopt tot en met 2012, maar hij wil hem graag door laten lopen tot 2013. Een volgende Cultuurnota loopt dan tot 2016. Gedeputeerde Raven heeft in de overdrachtsdocumenten een gedeelte opgenomen over wat dit betekent voor de gemeenten en provincies die een convenant hebben afgesloten. Dat zijn zaken die nog uitgekristalliseerd moeten worden. Het is prematuur om nu met scenario's komen. De Staten hebben afgesproken een open huishouding te hebben, de kerntakendiscussie is nog niet echt gevoerd. De commissie Ladders wordt als uitgangspunt genoemd en zelfs daarover wordt verschillend gedacht met betrekking tot cultuur. Maar de basis van wat is afgesproken en wat is vastgelegd komt in de beleidsverkenning.

De heer Bisschop vindt dit een goede aanvulling en dit stelt hem gerust. Dergelijke verkenningen zijn nodig om de discussie straks goed te voeren.

Mevrouw Walta vraagt zich af of dit betekent dat subsidies structureel worden.

Dit is niet het geval, legt gedeputeerde Raven uit, het gaat om een afgebakend budget dat voor amateurkunst is gereserveerd. G.S. willen die regelingen stopzetten en nadenken over hoe het doel beter kan worden bereikt.

Gedeputeerde Raven geeft aan dat spreiding een traditioneel begrip is. Dit is lang gehanteerd als het ging over de taken van Rijk, provincie en gemeente rond cultuur: het Rijk was verantwoordelijk voor het aanbod, de provincie voor de spreiding en de gemeente voor de accommodaties. Dat was de driedeling. De Raad van Cultuur is nu weer aan zet en denkt erover om dit extra te benadrukken.

Het is natuurlijk heel goed mogelijk om sociaaleconomisch beleid in relatie tot cultuur te brengen zoals dat met sport en cultuur ook kan. Er zijn voorbeelden genoeg. Sterker nog, als men kijkt naar het culturele aanbod in relatie tot de economie in de provincie Utrecht, dan zijn er allerlei onderzoeken die aangeven dat het belangrijk is dat er een goed cultureel aanbod is voor het economische vestigingsklimaat in de provincie.

Mevrouw Walta begrijpt het belang ervan. Zij wil ervoor waken dat er straks gezegd gaat worden dat een bepaalde groep wordt gesubsidieerd omdat het een positief effect heeft op de sociaaleconomische sfeer in een bepaalde stad of wijk. Cultuursubsidies moet men geven omdat iets van belang is voor cultuur. Sociaaleconomische ondersteuning moet uit een ander potje worden betaald. Mevrouw Walta wil dat hier blijvend voor wordt gewaakt.

Gedeputeerde Raven zegt dat men uit moet gaan van de doelstellingen die zijn geformuleerd. Als het niet in bepaalde doelstellingen past, moet men het niet doen.

De opmerking van de heer Fastl over de pianist kan gedeputeerde Raven onderschrijven. In reactie op de vraag van de heer Pollmann over de RHC vertelt gedeputeerde Raven dat zij namens het IPO in het landelijke overleg met OCW en de VNG zit. Het is een ingewikkelde discussie omdat nog niet duidelijk is wat onder decentralisatie wordt verstaan. Provincies betalen niet mee voor het opslaan van provinciale archieven. Enkele provincies zeggen het wel reëel te vinden dat zij hiervoor betalen. De discussie doet zich nu voor of de decentralisatie van archieven veel verder gaat en dat voor alles wat decentraal in deze provincie is, de gedeconcentreerde Rijksdienst, de gedeconcentreerde rechtsbanken, de NS en de kerken die hier het archief hebben, de provincie ook verantwoordelijk voor wordt. Als dat zo is, dan gaat de provincie er bij wijze van spreken op failliet. Daarom is dit stopgezet, in het laatste overleg met de staatssecretaris hebben de provincies aangegeven bereid te zijn om te praten. Dat zal binnenkort gebeuren. Maar eerst moet duidelijk zijn wat de decentralisatie inhoudt. Als dat duidelijk is, kan men snel aan de slag.

Gedeputeerde Raven moet de heer Witteman teleurstellen: Utrecht is nog geen culturele hoofdstad. Naar aanleiding van een vraag van een journalist hebben de heer Lintmeijer en de

burgemeester gezegd dat Utrecht erg veel kans maakt. Het bidboek moet in 2012 worden ingeleverd en begin 2013 valt de definitieve beslissing.

Gedeputeerde Raven deelt mee dat de staatssecretaris afgelopen donderdag voor heel veel monumenten in de provincie Utrecht geld beschikbaar heeft gesteld voor restauratie. Hierbij gaf de staatssecretaris aan dat hij van mening is dat elke geïnvesteerde EURO in monumenten de schatkist uiteindelijk weer 1,50 EURO oplevert.

Mevrouw Pennarts vraagt om een toelichting.

Gedeputeerde Raven legt uit dat als het Rijk een EURO investeert, men 1,50 EURO terug krijgt omdat er wordt gebouwd en dit afdrachten en loonbelasting oplevert. Het krijgt een bestemming, bijvoorbeeld horeca, vervolgens komt er allemaal belasting terug. Het gaat puur om belastingen. De gewone multiplier is 1 op 3.

Mevrouw De Heer vraagt of de gedeputeerde dan een lobby in kan zetten om alle aanvragen goed te laten keuren door de staatssecretaris.

Het probleem is dat ook OCW een beperkt budget krijgt, zegt gedeputeerde Raven.

De afspraak is dat er een spreiding plaatsvindt over de provincies. Elke provincie krijgt vier monumenten. Daarnaast mogen instellingen die zelf in staat zijn om subsidies aan te vragen dit ook doen. Molens, een paar panden in de provincie en kasteel Loenersloot (wat mooi uitkomt als de Staten in de toekomst nadenken over de buitenplaatsen) hebben ook subsidie gekregen. Met ingang van 2012 verandert de subsidie door de nieuwe Wet Monumentenzorg. Dan zal de subsidie voornamelijk in het kader van gebiedsontwikkeling worden gegeven.

De voorzitter constateert dat er in meerderheid ingestemd kan worden met de conclusies en de wijzigingen die dat tot gevolg heeft. Er zou een Statenvoorstel moeten komen waarin één en ander moet worden voorgesteld.

Gedeputeerde Raven meent dat dit niet zo is, er wordt geen kader en geen budget veranderd. Een eerder door de Staten vastgesteld doel wordt niet gehaald. G.S. en Staten denken na over een andere manier om dit doel te bereiken.

De voorzitter meent dat hier in redelijke mate bestaande kaders worden aangepast om het doel te bereiken waar G.S. en commissie het over eens zijn. Dat moet worden vastgelegd.

De heer Pollmann meent dat voor het grote kader de nota Cultuur is kracht is. Die is vastgesteld. Op drie punten wordt daar een kleine wijziging in aangebracht. Men kan het bij deze evaluatie laten, deze punten komen terug aan het einde van de periode waarover de nota is vastgesteld.

Mevrouw Walta is het hier in grote lijnen mee eens. Het is een oriënterende bespreking, er zijn wat accenten gelegd en misschien is er voorzet gegeven voor een verdere kerntakendiscussie.

Mevrouw Dekkers zegt dat haar fractie zich hierbij aan kan sluiten.

De heer Bisschop meent dat, als de verkennende notitie waar gedeputeerde Raven over sprak over niet al te lange termijn aan de nieuwe commissie kan worden voorgelegd, het bezwaar ondervangen kan zijn.

Mevrouw De Heer wijst erop dat nog steeds over dezelfde Cultuurnota wordt gesproken. De kracht van een halfzijdse evaluatie is om binnen de periode van vier jaar bij te kunnen sturen. Daarmee scheidt men geen nieuw kader. Zij meent dat dit geen Statenvoorstel hoeft te worden.

Mevrouw Versteeg aarzelt en neemt de hoofddoelen er als kaders bij. Zij is er niet van overtuigd dat het nog klopt met wat er staat. Zij blijft aarzelen.

De voorzitter constateert dat het overgrote deel van de commissieleden niet aarzelt en dat er geen Statenvoorstel hoeft te komen.

De voorzitter rond de discussie over dit agendapunt af.

8. Statenbrief Rapportage restauratie Pyramide van Austerlitz: uitvoering en afronding 2007-2011

De heer Witteman wijst erop dat nu acht jaar over de Pyramide van Austerlitz wordt gesproken. Hij is blij dat hij als Statenlid de afronding mag meemaken. Het is een compliment aan de heer Lugtmeijer waard dat hij het voor elkaar heeft gekregen om de Pyramide overeind te houden.

De heer Witteman begreep uit de stukken dat er vermoedelijk nog een bedrag van ongeveer 100.000 EURO nodig is. De Stichting zoekt daar financiering voor. De heer Witteman meent dat, op het moment dat er een beroep op de provincie wordt gedaan door de Stichting, de provincie hier welwillend tegenover moet staan, in ieder geval voor een deel van het bedrag. Op pagina 3 staat een staatje over wat is begroot en wat is gerealiseerd. Er staat een post onvoorzien van 38.000 EURO. Er staat niets genoemd bij wat is gerealiseerd, daar zou 0 moeten staan. Bij punt e staat een kleine toelichting maar bij punt f staat niets. Spreker vraagt de gedeputeerde om een reactie.

De heer Pollmann herinnert zich ook dat deze commissie acht jaar geleden over de Pyramide begon te spreken. De provincie heeft hier veel geld ingestoken. Hij is blij met het resultaat uit de rapportage. De Pyramide is gered, hij functioneert en er is ook nog een thema aan verbonden: De Franse Tijd.

De heer Pollmann complimenteert de betrokkenen, niet alleen de heer Lugtmeijer want ook het Landschap Erfgoed Utrecht heeft hier de laatste jaren een grote rol in gespeeld. Spreker wijst erop dat de provincie nu tot 2012, inclusief de eenmalige subsidies, de subsidie veilig heeft gesteld voor het beheer en het onderhoud, maar in 2012 zal de provincie weer goed moeten kijken naar wat er in de toekomst met de Pyramide wordt gedaan. Het lijkt de heer Pollmann logisch dat de provincie, die ervoor heeft gezorgd dat het mogelijk is dat de Pyramide is als hij is, voor continuïteit zorgt. Wellicht moet de discussie worden gekoppeld aan de vraag of dit een kerntaak is. Spreker vindt dat dit een kerntaak is omdat het een monument is dat van belang is voor de provincie Utrecht.

Mevrouw Pennarts is positief over de rapportage over de Pyramide van Austerlitz. Het is mooi dat de restauratie is gelukt en dat het budget van 1,3 miljoen EURO voldoende was. Het is goed dat in De Franse Tijd een thema is gevonden om de Pyramide voor een groot publiek toegankelijk te maken. Over deze twee punten is haar fractie erg tevreden. In het stuk wordt gezegd dat het een levend monument is. Dat impliceert dat de instandhouding blijvend op de exploitatie drukt. Er is al gerefereerd aan de 97.000 EURO die nodig is om het monument veilig en netjes op te leveren. Maar er is ook sprake van een subsidie van de provincie van 35.000 EURO tot 2012 om het project in stand te houden. Dit loopt dus af. Haar fractie deelt de door andere fracties uitgesproken zorg over hoe het verder moet met het monument in Austerlitz.

Mevrouw Walta vindt dat de rapportage tot tevredenheid stemt. Er is gesteld dat er geen extra geld bij gaat. De VVD-fractie is die mening nog steeds toegedaan. Er zijn wensen om het nog mooier te maken, maar als dat is gebeurd zullen er nieuwe wensen zijn. Het is inderdaad een levend monument, men kan het blijven verbeteren.

Mevrouw Walta adviseert aandacht te schenken aan de terugverdien capaciteit. Mevrouw De Heer en mevrouw Walta hebben de Pyramide een bezoek gebracht en gemerkt dat het monument veel potentie heeft. Wellicht kan de ondernemer er nog beter bij worden betrokken. De terugverdien capaciteit lijkt ruimte te bieden, er is veel mogelijk waardoor de exploitatie niet alleen door de provincie gedragen hoeft te worden.

Mevrouw Van Pijkeren complimenteert namens haar fractie de Stichting. Er is veel waardering, de herstelwerkzaamheden zijn bijna afgerond, men is binnen budget gebleven en de publiekstoegankelijkheid is behoorlijk vergroot. De provincie is toch mede gevormd door dit soort historische gegevens, dan is het goed om de Pyramide toeristisch, educatief en cultureel op de kaart te zetten met een thema als De Franse Tijd.

Mevrouw Van Pijkeren gaat in op vragen die door vorige fracties zijn gesteld. Wat de financieringsmogelijkheden van de Stichting zelf betreft, vraagt zij of G.S. al iets bekend is hoe dit richting profitsector vorm gaat krijgen.

Zij vraagt hoe de relatie met Landschap Erfgoed Utrecht gecontinueerd gaat worden, eventueel ook financieel gezien.

De Pyramide wordt opgenomen in basispakketten. Kan de gedeputeerde hier iets meer over vertellen?

Mevrouw Versteeg vertelt dat de D66-fractie zich aansluit bij de complimenten aan de heer Lugtmeijer en zou ook het Landschap Erfgoed Utrecht hierbij willen noemen.

Mevrouw De Heer complimenteert de Stichting voor de resultaten. Als Napoleon dit zou weten, zou zijn ego verder uit zijn jasje knappen.

In het activiteitenprogramma staat dat de Pyramide in december 2010 gereed is. Mevrouw De Heer vraagt zich af of de plannen gereed zijn of dat de uitvoering gereed is. De website staat op die lijst. Deze is veranderd, maar voldoet nog niet aan de eisen van deze tijd.

Op de website staat dat de Pyramide is geopend op zondag tussen 11.00 uur en 17.00 uur. Is dat het enige tijdstip waarop de Pyramide bezocht kan worden?

Gedeputeerde Raven dankt de commissie voor de complimenten aan de Stichting en Landschap Erfgoed Utrecht. Het is een historisch moment. Bij de eerste commissievergadering van deze Staten stond dit plan op de agenda, nadat het in de vorige periode vaak op de agenda had gestaan. Toen ging het helaas helemaal mis. Pluspunten zijn dat de Pyramide mooi is gerestaureerd en dat er een thema, De Franse Tijd, aan is gehangen. Over de financiën wordt door de commissieleden verschillend gesproken, de ene meent dat de provincie de 100.000 EURO moet geven als de Stichting erom vraagt, de ander vindt dat aan de terugverdien capaciteit moet worden gedacht. Dat laatste is altijd het uitgangspunt geweest. De bezoekers moeten ervoor betalen, er zijn 100.000 bezoekers geweest. Dat was niet alleen op de zondagmiddag maar ook in vakantie.

Beheer en onderhoud, begeleiding van de vrijwilligers en educatie worden door het Landschap Erfgoed Utrecht geregeld.

De gedeputeerde meent dat er een behoorlijke terugverdien capaciteit is. De provincie zou het accent kunnen leggen op een thema als bijvoorbeeld militair erfgoed. We hebben de Grebbelinie, de Hollandse Waterlinie, de vliegbasis Soesterberg en de Pyramide van Austerlitz. Daar zou in sommige gevallen geld voor beschikbaar gesteld kunnen worden, maar in principe zouden ze zichzelf moeten redden. Daarvoor bestaan mogelijkheden. Het blijft een levend monument. Aan de noordkant schijnt nooit de zon, daar is ander gras nodig dan aan de andere kant. Als het dan ook nog veel regent, is de kans op verzakking aanwezig. Er is nog een potje voor het onderhoud.

Van de praktische vragen over de openingstijden en het activiteitenprogramma zal de gedeputeerde de commissie nog op de hoogte stellen.

De voorzitter rondt de discussie over dit agendapunt af.

9. Statenbrief Draagvlakverkenning voor fusie Utrechtse Bibliotheken

Gedeputeerde Raven legt uit dat deze rapportage een tussenstap is. Het is een rapportage van de gesprekken die de gedeputeerde heeft gevoerd met groot aantal wethouders, Raden van Toezicht of Raden van Beheer. De wethouders hebben het college nog niet geraadpleegd. Een college zou dus een ander standpunt kunnen hebben. Gedeputeerde Raven vraagt de Statenleden nadrukkelijk hier rekening mee te houden.

Het is de heer Roos niet duidelijk of er kaders zijn meegegeven voor het traject naar de fusie. Hij meent dat de fusie niet mag resulteren in hogere lidmaatschapkosten en dat de positie en betrokkenheid van de vrijwilligers in het eindtraject gewaarborgd moet worden.

Mevrouw Versteeg vertelt dat haar fractie graag zo op de hoogte wordt gehouden. De fractie wil meegeven dat, daar waar de meeste gemeenten die fusie wel zien, dit vertaald moet worden in een concreet traject waarbij de randvoorwaarden in overleg met de gemeenten duidelijk worden geformuleerd.

Mevrouw Van Pijkeren ziet dit als een voorzichtig positief signaal vanuit de gemeenten om tot een eventuele fusie te komen. Het was een wat weifelende reactie, afhankelijk van allerlei factoren die nu of in de toekomst spelen. Het vereist een voorzichtig manoeuvreren van de provincie. Haar fractie vindt dat dit goed gebeurt en wil graag op de hoogte gehouden worden. De fractie is benieuwd naar de huidige stand van zaken.

In het verleden wees de heer Bisschop er al op dat hier sprake is van twee modellen: fusie en federatie. De vervolprocedure focust sterk op fusie. Als dat niet zo is, dan zou de vervolprocedure genuanceerdere bewoordingen behoeven, de heer Bisschop pleit daar voor. Spreker ziet de voordelen van een dergelijke koepel, maar dat besef moet bij ieder nog groeien. Sommigen hebben daar meer tijd voor nodig. De heer Bisschop zou hier graag een vorm voor verzonnen zien zodat uiteindelijk iedereen con amore kiest voor de fusie.

Mevrouw Alsem heeft nadrukkelijk naar de gemeenten gekeken die wat aarzelen. Dan gaat het om zaken als: blijven de burgers wel betrokken (Abcoude), worden de vrijwilligers de dupe (Oudenwater), is de eigen invloed dan nog gewaarborgd (Lopik). Mevrouw Alsem denkt dat de bedoeling van die fusie nu juist is dat dit allemaal beter gaat lopen. Het is de kunst van een fusie om op strategisch niveau slagkracht te krijgen, daar moet een bepaalde schaalgrootte voor zijn. Maar eenieder is het erover eens dat juist de kleinschalige dienstverlening aan de burger gewaarborgd moet blijven.

Zij merkt dat er veel wordt geïnvesteerd in het draagvlak. Dat wil zij als aandachtspunt meegeven: juist aan de aarzelaars moet duidelijk worden gemaakt dat door de fusie dergelijke zaken er beter op worden.

Mevrouw Alsem hoopt dat er geen splitsing gaat ontstaan of blijft bestaan tussen BiSC en de bibliotheken. Ook een dergelijk ondersteuningsinstituut moet zorgen dat de primaire functies van bibliotheken er beter op worden.

De heer Lutfula zegt dat zijn fractie blij is dat zij nu al haar mening hierover kan geven. De fractie is echter niet blij met de fusie van de bibliotheken en ziet dit als een verwijdering van de bibliotheken uit de kleinere steden en dorpen. De toegankelijkheid en bereikbaarheid voor de burger worden hiermee kleiner. Hij hoopt dat de colleges straks kiezen voor een goede samenwerking in plaats van voor een fusie.

Er moet rekening worden gehouden met de leden van de bibliotheek. Misschien kan er onder leden een enquête of onderzoek worden gehouden om te bekijken wat leden zelf willen.

Mevrouw Pennarts herinnert eraan dat de laatste jaren de kleine plaatselijke bibliotheken opgingen in een regiobibliotheek. Dat is een enorme verbetering voor de dienstverlening naar klanten geweest. De verwachting van haar fractie is dat deze fusie weer eenzelfde verbetering van dienstverlening zou kunnen geven. Het verbaast haar dat sommige wethouders een voorbehoud maken. Mevrouw Pennarts vraagt of de voorbehouden op het lijstje ook reële voorbehouden zijn.

De heer Kilic vindt het een goede tussenrapportage. Hij vindt het van belang dat er met deze fusie niet gebouwen worden gesloten of dat men gaat bezuinigen. De efficiëntie die hier wordt bereikt moet weer worden gebruikt voor de doelstellingen voor bibliotheken. De burger zal hier profijt van hebben.

Gedeputeerde Raven vertelt dat de gemeenten het waarderen dat de gedeputeerde alle wethouders is langsgegaan. Het heeft ook andere effecten: in de gemeenten zijn de bibliotheken op afstand gezet. Zij hebben een eigen Raad van Toezicht of Raad van Beheer. Nu wordt de discussie over bibliotheken weer de gemeente en gemeenteraad in getrokken. Waarom is het zo van belang dat de gemeenten meegaan? Zij financieren uiteindelijk. Van de gelden voor bibliotheken wordt 80% betaald door de gemeenten.

De eerste schaalvergroting van 42 naar 7 regionale bibliotheken heeft veel opgeleverd voor de inwoners. Het gaat nu over de stip op de horizon waarbij een aantal elementen terugkomt die de vorige keer in de discussie in de commissie aan de orde kwamen. De heer Bisschop noemde de couleur locale. Dat is iets wat de gedeputeerde telkens inbrengt, daarbij vraagt zij hoe wethouders dat denken te waarborgen. De directeur van een bibliotheek zegt dan: we hebben een prima lezersprofiel en dat weten we precies. Dat kan men borgen. Een andere vraag is: hoe kan men als wethouder sturen op de bibliotheek? De ene wethouder zegt dat hij kan sturen omdat er met een productbegroting wordt gewerkt. Als hij in zijn bibliotheek meer aan leesbevordering zou willen doen dan kan hij zien welk pakket hij wil, hoeveel uren en geld het kost. Dan kan hij de gemeenteraad laten sturen op producten uit de bibliotheek. Een andere wethouder zegt dat hij de fusie te groot vindt. Als voorbeeld gebruikt men dan de Veiligheidsregio Utrecht waar alle 29 gemeenten in zitten. De wethouder van een kleine gemeente zegt dat hij hier niets meer over te vertellen heeft. Verschillende argumenten komt de gedeputeerde tegen.

Zij meent dat de stip op de horizon wel bereikt zal worden, maar nog ver weg is. Daarom moet de provincie een paar stappen doen. Dit gaat nog niet over fusie of federatie. Maar daar waar het zich kan versterken, moet ervoor worden gezorgd dat dit ook gebeurt.

BiSC en Samenwerkende Utrechtse Bibliotheken moeten nauwer samenwerken. Zij hebben nu een jaarprogramma voor 2011 gemaakt: Samen. Daarin krijgt men de ondersteuning al. G.S. zijn bezig met een inhoudelijke discussie zonder een structuurdiscussie te voeren, omdat men ziet dat de wethouders er toch verschillend in zitten. Het feit dat ze nu nadrukkelijk bij de bibliotheken worden betrokken zorgt voor een extra discussie over de vraag hoe zij invloed kunnen uitoefenen op het bibliotheekbeleid. Men wordt zich ervan bewust dat men rond de bibliotheken meer invloed kan hebben dan men dacht. Dus het feit dat de gedeputeerde langs wethouders gaat, dat er over productbegrotingen wordt gesproken, dat zij aangeeft waarop gestuurd kan worden en dat er wordt nagedacht over de samenwerking tussen BiSC en de Samenwerkende Bibliotheken zorgt ervoor dat het bibliotheekbeleid nadrukkelijk op de agenda van alle wethouders komt te staan.

Praktische problemen doen zich ook voor. Utrecht is nog steeds een dienst met ambtenaren. De gedeputeerde is in 21 gemeenten geweest en is nieuwsgierig hoe het uit zal pakken.

De Raden van Toezicht zitten er bovenop. Zij zijn wat minder positief. Dat heeft mogelijk ook met hun eigen positie te maken. Het is een interessant proces en de gedeputeerde hoopt met een voorstel richting de nieuwe Staten te komen.

De voorzitter stelt om diverse redenen voor om agendapunten 10 en 11 te verwisselen. Gedeputeerde Haak is inmiddels aanwezig en na de behandeling van agendapunt 11 zullen de punten die zijn blijven liggen bij mededelingen, rondvraag en ingekomen stukken worden besproken. Vervolgens wordt agendapunt 10 behandeld. De commissieleden gaan hiermee akkoord.

11. Notitie Transitie Jeugdzorg + presentatie

De voorzitter vraagt de commissieleden om in hun reactie op de notitie met name in te gaan op de uitgangspunten. Dan kan worden bekeken of dit, verwoord in een Statenvoorstel, kan worden ingebracht in de Statenvergadering van 7 februari, zodat de Statencommissie een kader meegeeft waarin de transitienotitie die het college voorbereidt, is ingebed.

Naar aanleiding van dit agendapunt geeft de voorzitter het woord aan de heer D.J.Haitsma, tijdelijk programmaleider van de transitie van de jeugdzorg. Deze verzorgt een presentatie. De tekst van de presentatie van de heer Haitsma wordt als bijlage 1 aan dit verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daar naar verwezen.

De voorzitter dankt de heer Haitsma voor zijn presentatie. Eventuele vragen hierover kunnen de Statenleden naar voren brengen in de eerste termijn.

De heer Pollmann zegt dat, kijkend naar de presentatie en kijkend naar de notitie, er heldere uitgangspunten naar voren komen. De heer Haitsma vertelt dat er ongelooflijk veel werk op de provincie af zal komen, dat is ook zo. Anderzijds heeft de provincie tot zeker 2015 de tijd om de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg over te dragen. De heer Pollmann vindt het goed dat die periode redelijk lang is, dat is nodig om ervoor zorg te dragen dat de transitie op een goede manier kan plaatsvinden.

Een belangrijk uitgangspunt is, dit geeft ook wel onduidelijkheid en daar zal men goed de vinger aan de pols moeten houden, dat als men een project start waarvan men zegt dat al werkende problemen samen worden opgelost, men daar heel snel in moet kunnen schakelen en snel moet weten welke problemen naar voren komen om die problemen ook al werkend op te kunnen lossen.

Spreker weet dat Rijksinstellingen en gemeenten op dit moment mijlenver uit elkaar liggen en nauwelijks contacten hebben over het beleid ten aanzien van jeugdzorg dat een gemeente zou moeten voeren. Daarnaast is de specialistische kennis die men voor de jeugdzorg zou moeten hebben in veel gemeenten niet aanwezig.

Scenario 1 is volgens de heer Pollmann uitgesloten. Men moet geen pas op de plaats maken. 'De transitie voortvarend ter hand nemen' zou kunnen. Maar men moet er wel voor zorgen dat de gemeenten bij de hand worden genomen. Over Amersfoort en Utrecht zegt men altijd dat zij het zelf kunnen, maar ook die gemeenten moeten in het hele verhaal worden meegenomen. Er moet niet een verwijderingspolitiek worden gevolgd maar er moet een gezamenlijke weg worden uitgezet om uiteindelijk te komen tot 2015-2016, tot het moment dat die transitie daadwerkelijk kan plaatsvinden. Men moet zorgen voor zorgvuldigheid."

Mevrouw Pennarts wil een kanttekening plaatsen bij de aanname in de uitgangspunten dat de provinciale jeugdzorg in zijn geheel naar de gemeente zal overgaan.

Er wordt gezegd dat werkendeweg zal blijken welke obstakels overwonnen moeten worden. Mevrouw Pennarts kan er enkele verzinnen. Mevrouw vraagt zich af hoe het is gesteld met de democratische controle als de jeugdzorg naar een regiogemeente gaat. Als de gemeente het allemaal zelf doet, drukt dit enorm zwaar op de personele sterkte omdat er gespecialiseerde ambtenaren moeten zijn. Ook vraagt mevrouw Pennarts zich af hoe instellingen dit gaan doen. Wordt er met accountmanagers gewerkt die alle gemeenten langsgaan? Zullen de transities in de net geschetste volledigheid uiteindelijk op die manier hun beslag vinden? Er werd zojuist een terechte opmerking gemaakt over het één na laatste uitgangspunt. Dit gaat over het ontwikkelen van een zorgvuldige overgangprocedure voor het huidige team. Mevrouw Pennarts zou dit niet te snel willen. Er zijn al zoveel mutaties geweest, met alle bijwerkingen van dien. Zij hoopt dat het de komende jaren een stabiel team kan blijven. Er wordt immers over een periode tot 2015 gesproken.

Mevrouw Pennarts wijst scenario 3 af. Niemand wil taken over de schutting gooien. Het is niet nodig om nader op dat scenario in te gaan.

Over scenario 1 merkt zij op dat het de toegevoegde waarde van het middenbestuur ontkent bij ondersteuning van gemeenten. Het is min of meer een scenario van pappen en nathouden. Waar staat dat de provincie zich op het standpunt moet stellen dat de overheveling de verantwoordelijkheid is van de Rijksoverheid? Haar fractie vindt dit geen toepasselijk scenario. Er staat ook dat de provincie zich terughoudend opstelt met betrekking tot de planontwikkeling. Dat kan misschien bij grote gemeenten, maar daarvan zijn er in de provincie Utrecht maar twee. Voor de andere gemeenten lijkt het haar een ondoenlijke taak om alles zelf te initiëren.

Dat brengt haar fractie bij scenario 2, het scenario waarvoor de fractie van GroenLinks de voorkeur heeft. Hierbij stelt de fractie wel de vraag of de provincie dit waar kan maken. Daarbij wordt de hoop uitgesproken dat de provincie dit waar kan maken. 'Transitie en vernieuwing gaan bij dit scenario hand in hand' is een waardevol uitgangspunt. In dit geval wordt transitie onderdeel van de vernieuwing. Dat is het scenario dat gevolgd zou moeten worden. De gemeenten worden dan werkenderwijs betrokken bij de realisatie van vernieuwing en zorgen dat de jeugdzorg landt in de nieuwe opstelling.

Haar fractie staat achter de doelen die worden gesteld: de samenwerking en de indicatievrije trajecten. Het zijn essentiële punten die voor de overgang relevant zijn.

Mevrouw Pennarts vraagt er wordt gesproken over het vervangen van een subsidierelatie door een samenwerkingsrelatie, met het risico dat het tot een onstuurbaar proces zou leiden. Zij vraagt de gedeputeerde om verduidelijking.

De heer Lutfula merkt op dat het een heel complex project is. Er zijn nog veel open vragen. Het is te vroeg om te kunnen zien hoe de transitiefase gaat lopen. Dit zal men stap voor stap mee gaan maken en gaan doen.

De SP-fractie vindt scenario 3 niet het juiste scenario.

Bij scenario 1 vindt zijn fractie het risico te groot, vooral als een provincie, zoals er staat, zich terughoudend opstelt met betrekking tot de planontwikkeling of het proces. De provincie is al jaren bezig met de besturing van de enorme organisatie. Als de provincie nu terughoudend blijft, hoe kan men er dan voor zorgen dat de juiste kennis, de juiste ervaring en de juiste mensen dit allemaal overdragen?

Ook zijn fractie ziet scenario 2 als een reëel scenario. De gemeenten werken samen met de provincie. Dat vindt zijn fractie ook het enige juiste uitgangspunt: een samenwerking tussen een partij die iets wil overdragen en de kennis heeft en een partij die wil ontvangen. Het project kan volgens zijn fractie alleen op deze manier succesvol zijn.

Aan scenario 2 wil zijn fractie toevoegen dat allebei, gemeenten en provincie, in de laatste fase van de transitie verantwoordelijk zijn voor de besturing van de organisatie, dit is een soort schaduwfase.

Een goede en juiste overdracht is de basis voor het succes van het hele project. Het is straks ook de basis voor de gemeenten om verder te gaan.

De heer Klein Kranenburg merkt op dat de verwachting is dat de transitie, niet alleen in de provincie Utrecht maar in heel Nederland, rond 2015 moet zijn afgerond. Tot op heden steken de provincie Utrecht en andere provincies eigen geld in de jeugdzorg. Het Rijk heeft aangekondigd dat de transitie ook gepaard gaat met een bezuiniging van 300 miljoen EURO. Dit leidt naar de verwachting van zijn fractie tot kwaliteitsverlies. De vraag is hoe men dit in gemeenten zal proberen op te lossen, omdat duidelijk is dat ook gemeenten bezuinigen. Een tweede vraag die daar bij hoort, is: hoe gaat de provincie Utrecht de groeiende vraag naar tweedelijns jeugdzorg proberen af te remmen, bestaan hier concrete plannen voor? Het is duidelijk dat men in 2015 zover moet zijn. Zou dit ook eerder het geval kunnen zijn of kan blijken dat het zo complex is dat het 2016 wordt? Tot die tijd zal de provincie verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg. Dat betekent naar de mening van zijn fractie dat er voor de komende vijf jaar, niet alleen qua inhoud maar ook qua stappen, een helder plan moeten liggen met lijnen langs welke de provincie aan het werk gaat om deze transitie, als de provincie daar geheel verantwoordelijk voor is en dat zal uit de teksten blijken, zichtbaar te maken. Een belangrijk punt daarbij is dat de provincie als uitgangspunt zou moeten nemen dat het kind, dat in het UJC nog Centraal staat, niet de dupe mag worden van die stelselwijziging. Persoonlijk is de heer Klein Kranenburg hier erg bang voor omdat een stelselwijziging altijd leidt tot extra werk en, als men ook gaat bezuinigen, meestal niet door meer mensen. Dat zal de kwaliteit van de zorgverlening en alles wat daarbij hoort wel eens ernstiger kunnen aantasten dan men in de toekomst zou willen.

In scenario 1 wordt gezegd dat er na 2012 geen eigen provinciegeld meer naar de jeugdzorg gaat. Kan dat worden volgehouden als men kijkt naar het uitgangspunt van de UJC?

Bij het tweede scenario wordt heel duidelijk gezegd dat de provincie dit samen met de gemeenten gaan doen. Dat lijkt zijn fractie een goede zaak, maar het leidt onherroepelijk tot verschillende snelheden. Die zijn op zich acceptabel, maar dan zou men bij de uitwerking willen zien dat er een soort stand van zaken per gemeente komt. Spreker zou zich kunnen voorstellen dat dit hardop wordt gezegd in de Staten. Of dit een Statenbesluit wordt of niet, men moet dit met elkaar afspreken omdat het een lopend proces is. Per gemeente is er dan een stand van zaken: hoe ver is de gemeente met de CJG's en wat kan de gemeente al. Dat betekent dat er misschien in bepaalde regio's drie of vier gemeenten samenwerken. Dat is goed. Wat zijn dan de mogelijkheden om de taken van BJZ over te nemen? Want als de totale jeugdzorg overgaat naar gemeenten komt onherroepelijk het moment dat BJZ kleiner en kleiner wordt. De deskundigheid die daar ligt, en vanmiddag hebben de commissieleden mogen voelen hoe groot de betrokkenheid is van de mensen die daar werken, zou niet gemist moeten gaan worden maar worden ingezet in diverse gemeenten of samenwerkingsverbanden. De transitie vraagt dus ook nogal wat van BJZ. Spreker zou van BJZ willen horen of zij daar klaar voor zijn. Hopelijk heeft BJZ op 1-1-2011 in de begroting het bedrag opgenomen dat zij werkelijk van de provincie ontvangt voor de jeugdzorg in het komende jaar. Is daar met de transitieopgave al rekening mee gehouden?

De transitie vraagt ook nogal wat van de gemeenten. Hoe verhoudt die nieuwe taak zich tot hun eigen bezuinigingsvoorstellen? Bijna elke gemeente bezuinigt. Hoe lang is die 1 miljoen EURO provinciegeld per jaar nog nodig? Is dat bedrag afgeleid van andere bedragen of is dat min of meer een schatting.

De geschetste risico's zijn duidelijk. Hoe groot ze zijn, weet de heer Klein Kranenburg niet. Dat zal niemand weten.

Samenvattend: het is goed om met elkaar vast te stellen dat de provincie de zaak gaat uitvoeren. Het lijkt spreker niet een heel goed plan, maar men gaat het dus wel doen. Dan moet het ook goed gebeuren. Dan moet er een stappenplan zijn van stappen die in 2011, 2012, 2013 worden gedaan. Dat kan flexibel gebeuren, maar het gaat van iedereen wat vragen. Er moet een aantal heldere randvoorwaarden komen. Het woordenboek zegt bij het woord randvoorwaarde: een voorwaarde zonder dewelke iets niet kan. Er moet dus geld zijn of menskracht. Een randvoorwaarde is niet: dat vind ik leuk en dat voor mij een randvoorwaarde. Het lijkt de heer Klein Kranenburg goed om die randvoorwaarden met elkaar te formuleren.

Wat in scenario 3 staat, lijkt zijn fractie gezien het belang van het onderwerp niet een goed idee. Het is misschien wel een goed plan als het over wegen of het onderhoud van bruggen gaat, want dat kan men een half jaar uitstellen. Maar met kinderen kan dat natuurlijk niet.

Mevrouw Alsem noemt de transitie een ongelooflijk complex project. Het is logisch dat alle partijen hun positie kiezen en zich gaan oriënteren op wat ze gaan doen. Dat doet de provincie en uit de presentatie bleek dat alle partijen dit doen. Men zoekt naar houvast: wat weet men wel en wat niet en hoe treedt men daarbij op. Mevrouw Alsem meent te moeten constateren dat wat andere partijen aan het doen zijn, mede bepalend is voor de rol en de ruimte die de provincie krijgt. Het regeerakkoord is helder over het *wat*. Dat is een houvast. Het gaat nu over het *hoe* en hier is in eerste instantie de staatssecretaris aan zet. De randvoorwaarden zullen voor een groot deel van het Rijk moeten komen. Onder welke randvoorwaarden, financiële, bestuurlijke en wettelijke, kan de jeugdzorg over. Zonder die randvoorwaarden heeft de provincie niet helder binnen welk kader wordt geopereerd. Ook de VNG is bezig. Er is een rapport Opvoeden versterken. De VNG is besprekingen begonnen over hoe de jeugdzorg onder goede voorwaarden over kan gaan. In het verlengde van de VNG zijn de gemeenten zelf uiteraard aan zet. Gemeenten in de provincie Utrecht moeten bepalen wat zij willen.

De provincies zijn uiteraard aan zet, maar als mevrouw Alsem kijkt naar wat op dit moment helder is, dan is dat het Uitvoeringsprogramma Jeugd. Dit is gewoon helder.

De zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg binnen de provincie Utrecht moeten zich ook oriënteren. Het *wat* is helder, het gaat om het *hoe*. Hoe kan de provincie haar aanbod op een zodanig manier neerzetten dat het goed kan gaan.

Mevrouw Alsem constateert dat een aantal spelers niet helder is in de randvoorwaarden. Het is goed dat de algemene uitgangspunten zijn geformuleerd. Die zijn niet nieuw. Om vast een voorschot te nemen op het voorstel om een Statenvoorstel te maken: zij weet niet wat er nieuw is, deze uitgangspunten sluiten goed aan bij de huidige verantwoordelijkheden en het huidige beleid ten aanzien van de jeugdzorg. Dat is een heldere lijn.

Een andere vraag is wat men met de scenario's doet. De scenario's gaat over het *hoe*, dus die scenario's hebben eigenlijk nog geen kader.

'Pas op de plaats' is teveel gezegd. De provincie moet wachten op de randvoorwaarden die andere partijen vaststellen, maar nietsdoen is geen scenario.

De transitie voortvarend ter hand nemen en met enorme vaart dingen gaan doen terwijl men nog niet weet wat de randvoorwaarden zijn, lijkt mevrouw Alsem ook niet handig.

Scenario 3: de hele jeugdzorg bij de gemeenten neerleggen in 2012 zonder dat het hele proces zorgvuldig is ingezet, wil ook niemand. Zij denkt dat de scenario's niet de werkelijkheid dekken. Daar zijn scenario's ook niet voor bedoeld. Zij zijn bedoeld voor het maken van richtinggevende keuzes over wat voor kant men op wil. Mevrouw Alsem stelt voor om dit nu nog niet te doen en om de scenario's te bewaren. Om het hele idee van welke kant de

provincie op gaat nog even uit te stellen tot over een week, een maand, twee maanden. Het betreft geen lange termijnen, maar laat de commissie dit nu nog niet doen.

Dus: vaststellen dat er veel uitgangspunten duidelijk zijn en alert zijn op al die standpunten die los gaan komen. Als het moment daar is, kunnen de Staten kijken hoe hiermee verder wordt gaan. Daar moet de tijd voor worden genomen, die tijd is er.

De heer Bisschop zegt weinig toe te voegen te hebben aan de betogen van de heer Klein Kranenburg en mevrouw Alsem. De ferme uitspraken over de transitie naar de gemeenten die er liggen zullen bij velen een gevoel van onbehagen oproepen. Wie wel eens contact met gemeenten heeft, weet waar de zorgpunten liggen. Er gaan allerlei hulpstructuren ontstaan, dat wil het kabinet niet en daar is de provincie ook niet gelukkig mee. Wat de heer Klein Kranenburg aangaf, dat hij niet zeker weet of het wel een goed besluit is, onderschrijft de heer Bisschop van harte. Hij maakt zich hier wezenlijk zorgen over omdat, als men niet heel goed oppast, hier het belang van de jeugd ondergeschikt wordt gemaakt aan politieke ideologie. Dan is men op een foute manier bezig.

De heer Bisschop waardeert de notitie en proeft hierin eenzelfde zorg over de kwaliteit van de jeugdzorg. De jeugd die al in de hoek zit waar klappen vallen, moet men in ieder geval zodanig bij alle processen die geïndiceerd moeten worden en alle veranderingen die hen boven het hoofd hangen, begeleiden dat zij niet nog eens een extra tik mee krijgen. In die zin waardeert de heer Bisschop de voortvarendheid waarmee dit stuk op tafel ligt.

De heer Bisschop onderschrijft wat mevrouw Alsem zegt: laat de provincie voorzichtig zijn en afwachten. Wat zijn de criteria, wat zijn de randvoorwaarden waar de provincie aan moet voldoen? Daarna moet een goed stappenplan worden geformuleerd. Daarmee is dit werk niet nutteloos geweest, want dit was een uitstekende exercitie in droogzwemmen. Als men stappen gaat zetten en knopen gaat doorhakken voordat de criteria, de randvoorwaarden die de diverse gremia nog moeten formuleren, bekend zijn, dan loopt men de kans net langs het belang van het kind te scheren. Dat wil de heer Bisschop graag voorkomen.

De provincie moet uitgaan van de uitgangspunten die hier staan verwoord. Spreker zou hier aan toe willen voegen datgene wat verwoord is over de randvoorwaarden. Men moet even afwachten tot de randvoorwaarden in redelijkheid duidelijk zijn, het hoeft niet op punten en komma's helder te zijn. Maar de provincie moet wel op basis daarvan de keuzes maken die passen binnen de ruimte die beleidsmatig de provincie nog wordt gegeven.

Onafhankelijk van hoe lang het nog duurt dat de randvoorwaarden bekend zijn, moet men verder gaan met het traject vernieuwing. Dat is een helder onderscheid dat in de notitie wordt gemaakt. Het traject vernieuwing jeugdzorg blijft natuurlijk gewoon doorgaan tot de provincie alles heeft overgedragen. Die twee trajecten zijn goed los te koppelen van elkaar.

Mevrouw Versteeg heeft enkele vragen naar aanleiding van de presentatie. Zij zou graag meer duidelijkheid krijgen over waarom de jeugdzorg over zou zijn in 2013.

In het schema met de kolommen wordt gesteld dat jeugdbescherming en jeugdreclassering ook overgaan naar de gemeente. Mevrouw Versteeg meende dat dit nog niet duidelijk was gepositioneerd. Ook hier zou zij graag een toelichting op krijgen.

Er is gesuggereerd dat gelden die over zijn van Utrecht Jeugd Centraal gebruikt kunnen worden voor de transitie. Mevrouw Versteeg zou graag meer inzicht krijgen in de financiën van Utrecht Jeugd Centraal. Kan de commissie daar informatie over nagestuurd krijgen? Er is een conferentie op 11 februari. Zij hoopt dat er voor 11 februari ook iets van het ministerie ligt in de Tweede Kamer. Dan is er meer duidelijk over de randvoorwaarden en is het makkelijker praten.

Wat de notitie betreft, is ook het grootste punt van mevrouw Versteeg dat uiteindelijk landelijk de randvoorwaarden worden gesteld en richtlijnen worden meegegeven. Het lijkt

wat prematuur om dit in de commissie al vast te stellen. Zij is het eens met mevrouw Alsem dat een aantal van de uitgangspunten bestaand beleid is en uiteraard lijkt het haar een vanzelfsprekendheid dat voor het huidige team van jeugdzorgmedewerkers in de provincie zorgvuldig een overgangprocedure voor wordt ontwikkeld. Dit behoeft geen Statenvoorstel te worden en zeker niet voordat bekend is wat de landelijke richtlijnen worden voor de landelijke transitie van jeugdzorg.

Er wordt in de uitgangspunten gesteld dat de provincie zeker tot 2015 verantwoordelijk blijft voor de Wet op de Jeugdzorg. Dat is een belangrijk punt voor mevrouw Versteeg. Het is namelijk maar de vraag of niet eerder dan 2015 wetgeving wordt ontwikkeld waarbij dit anders gesteld kan gaan worden. De huidige sector is wettechnisch verdeeld is over een aantal wetten, de wet PGB, Wmo, Wet op de Jeugdzorg, de zorgverzekeringswetten en AWBZ. De VNG heeft de wens dat er een wettelijk kader gaat komen. Dat zal ongetwijfeld een belangrijke rol gaan spelen. Het is dus nog maar de vraag of die 2015 niet wordt bijgesteld. Laten de Staten daar op wachten.

Mevrouw Versteeg meldt dat haar fractie sowieso opteert voor scenario 2. D66 riep altijd: kind centraal. D66 is bereid om daarin te investeren. Maar ook hier geldt: wacht af waar het landelijke mee komt, pas zonnig scenario's aan en maak daarna pas echt een keuze.

Mevrouw De Heer benadrukt dat bij het overhevelen van de jeugdzorg naar de gemeenten de zorg van de kinderen zo goed mogelijk moet worden geregeld. Die mening zullen alle commissieleden delen, maar bij dergelijke megaoperaties kan het niet vaak genoeg worden benadrukt. Wanneer taken naar gemeenten worden overgedragen is het het meest belangrijk dat dit zorgvuldig gebeurt. Kinderen mogen niet de dupe worden van de stelselwijziging. De kennis en de kunde die de afgelopen jaren binnen de jeugdzorg zijn opgebouwd, moeten dan ook behouden blijven.

Het gaat bij de taak van de provincie niet alleen om het stroomlijnen van processen maar ook om de inhoud. Het gaat ook om de inhoud, de visie en de regie. De provincie heeft ook nog de taak om de kwaliteit van de zorg te bewaken.

De fractie van de ChristenUnie kan zich vinden in de uitgangspunten zoals die in de notitie zijn geformuleerd. Het is vergeleken het kader dat er nu ligt niet veel nieuws. Het rijtje is heel vanzelfsprekend.

Het is veel te vroeg om een keuze uit de scenario's te kunnen maken omdat er veel te veel onduidelijk is. Als men zou aftasten welke richting het uit zou moeten gaan, dan komt haar fractie uit op scenario 2. Scenario 1, Pas op de plaats, valt eigenlijk voor het grootste deel af, vooral ook omdat de provincie voorlopig nog verantwoordelijk blijft en de zorgvernieuwing door moet gaan.

Ook scenario 3 valt af omdat dit het afschuifgenre betreft. Daar is haar fractie niet van. Scenario 2 spreekt het meest aan, maar niet op alle punten. Over de bedragen die worden genoemd voor de eigen middelen van de provincie kan men nu nog niets over zeggen. Het lijkt mevrouw De Heer niet nodig om er een Statenvoorstel van te maken. Dan gaat men vastleggen wat eigenlijk al vast ligt. Zij ziet dit meer als een vingeroefening waarmee het college de contourennota kan maken. Dan ligt er een mooie input voor de nieuwe Staten, hoezeer zij dit ook betreurt. Voor mevrouw De Heer is dit de laatste commissievergadering en zij zal het dossier overdragen. De commissie moet niet over haar graf heen besluiten nemen waarvoor de commissie nu nog onvoldoende informatie heeft.

De heer Roos is verheugd uit de presentatie te vernemen dat het hele proces is ingezet in goed overleg met de gemeenten. Hij spreekt de hoop uit dat dit zo blijft.

Het jaar 2015 wordt in de notitie gepresenteerd als een soort draaipunt, dan moet het zijn gebeurd en dan moet er landelijk 300.000 miljoen EURO zijn bezuinigd. Wat betekent dit voor de provincie Utrecht? In hoeverre heeft dit invloed op de gepresenteerde scenario's? In de notitie leest de heer Roos niets over een mogelijke relatie met de Veiligheidshuizen en de GGD's. Kan dit in de scenario's meegenomen worden?

De heer Roos mist bij de algemene uitgangspunten een optie om maatwerkoplossingen op te pakken tussen gemeenten of clusters van gemeenten. Als die optie mogelijk zou zijn, zou dit een prettig uitgangspunt zijn om meegenomen te worden. Niet alles hoeft over één kam geschoren te worden.

Scenario 3 valt voor zijn fractie direct af omdat dit een gemeenschappelijke regeling is. Dat moet men niet willen.

Spreker komt uit op iets tussen scenario 1 en 3 in maar dan wel op basis van gedeelde inhoudelijke doelstellingen, bijvoorbeeld de wachtlijsten, en niet op organisatorische doelstellingen. Men moet gaan redeneren vanuit wat men wil bereiken en wat de beste oplossing is voor een bepaalde gemeente of een cluster van gemeenten.

Gedeputeerde Haak dankt de commissieleden voor hun bijdragen en de positieve instelling die zij daarin heeft beluisterd.

Het is inderdaad het begin van het denkproces, alle ingrediënten zijn nog niet in handen.

Maar het is niet goed om nu te gaan wachten op de dingen die gaan komen. Gedeputeerde Haak heeft ervoor gekozen om te beginnen met het denken, zodat men stappen heeft gezet om later met een verantwoord stappenplan te kunnen komen. Dat plan zal dan zijn gebaseerd op de keuze van een richting en niet precies een scenario. Die keuze wordt in de nieuwe collegeperiode gemaakt. Maar het is van belang dat de Staten nu een verhaal opstellen waarin de ingrediënten zitten op basis waarvan straks de keuze kan worden gemaakt.

Verscheidene fracties vragen of niet gewacht moet worden op het bekend worden van de uitgangspunten in Den Haag. Die uitgangspunten zullen de Staten zeker nodig hebben om volgende stappen te kunnen zetten. Maar wachten met denken is niet mogelijk: iedereen is in onrust, iedereen wil verder. De gemeenten zijn volop bezig, ook met de VNG, om zich te oriënteren op hun nieuwe taken. Sommige Statenleden zeggen 2015 nog ver te vinden. Hen wil de gedeputeerde eraan herinneren dat de heer Rouvoet 2018 heeft genoemd en heeft gezegd dat, als men het zorgvuldig wil doen in alle complexiteit die de jeugdzorg kent, men die periode moet nemen om het fasegewijs te kunnen doen, om iedere keer een nieuwe stap te kunnen overwegen, om iets geïmplementeerd te hebben voordat men aan het volgende begint en daarbij geen slachtoffers te maken. Dit betekent dat 2015 echt niet lang is. Er moet heel veel gebeuren in die tijd, vandaar dat de gedeputeerde met enige voortvarendheid is gestart. In de overleggen komen vragen aan de orde als: hoe zit men er nu in, wat komt er allemaal aan, op welke wijze kunnen processen gestroomlijnd worden?

Alle commissieleden zeggen dat zij, als zij een keuze zouden moeten maken, richting scenario 2 te denken. Dit is een complex scenario. In de presentatie werd duidelijk hoeveel partijen er zijn: die moeten samen optrekken. Als men dit op die manier wil doen, het samen optrekken, dan heeft dit het risico in zich dat men onderweg merkt dat partijen ermee vandoor gaan en dat men de sturing op het proces verliest. Het is maar de vraag of men een dergelijk proces tevoren in een duidelijk stappenplan kan vastleggen. Het is een soort organisch proces waarbij iedere keer moet worden bekeken waar men mee bezig is, of de kwaliteit kan worden gegarandeerd, wat een verstandige volgende stap zal zijn en wat men van de vorige stap heeft geleerd. Als men het op die manier wil doen, dan moeten de uitgangspunten voor het proces heel scherp geformuleerd worden. Ook kan men onderweg veel tegenkomen. Het is veel eenvoudiger om te zeggen: scenario 3 ziet er niet aantrekkelijk uit, maar straks zijn de gemeenten verantwoordelijk, laten ze maar een gemeenschappelijke

regeling inrichten en laten de VNG en het ministerie maar zeggen hoe het moet. Dan is de provincie in het hele proces veel minder kwetsbaar.

De heer Bisschop reageert naar aanleiding van scenario 2, dat misschien wat enthousiast is geformuleerd. Het probleem dat de gedeputeerde schetst is toch te ondervangen door bewust go- no go momenten in te bouwen? Daarmee bedient de provincie de knoppen om te besluiten of men in de parkeerstand of de volgende versnelling gaat.

Gedeputeerde Haak wijst er op dat gemeenten op dit moment nadenken over de vraag: stel dat er helemaal geen jeugdzorg was? Stel dat wij bij nul zouden kunnen beginnen en we kijken naar wat wij in huis hebben, wat zouden we als gemeenten dan willen? De gedeputeerde meent dat dit proces de gemeenten niet moet worden ontzegd want zij zijn er straks wel verantwoordelijk voor. Er is dus vanuit de kant van de gemeenten een beweging aan het ontstaan en vanuit de kant van het zorgaanbod een beweging is ontstaan. Die bewegingen moeten elkaar goed vinden. Dat is niet zo eenvoudig. Het heeft ook wel grote waarde om het zo te doen want het betekent dat gemeenten op dit moment hun verantwoordelijkheid nemen.

Mevrouw Versteeg zegt door de reactie van gedeputeerde Haak meer het gevoel te krijgen dat er gewacht moet worden op de landelijke regie die de kaders geeft. Het lijkt erop dat ieder in het luchtledige aan het praten is, maar straks rolt er een heel ander plan uit. Zij vindt het gevaarlijk om hier al zover met elkaar over te praten. Het is misschien verloren moeite. Gedeputeerde Haak denkt dat het goed is om deze exercities te maken. Zij heeft wel verwachtingen over wat er uit Den Haag komt. Die verwachtingen zijn niet zo hoog gespannen dat zij verwacht dat er een kant-en-klaar plan zal komen wat de provincie kan volgen. Het is goed om zich bewust te zijn van de mogelijkheid dat er vanuit Den Haag een ander signaal kan komen dan men verwacht. Tegelijkertijd zal de provincie stappen moeten gaan zetten. Zij is het met mevrouw Versteeg eens dat het nu geen onomkeerbare stappen moeten zijn. Maar dat er nu al zo ver moet worden gedacht, dat er zorg naar de gemeenten gaat en dat de gemeenten, de aanbieders en de provincie zich er goed op moeten voorbereiden, staat voor de gedeputeerde vast.

Mevrouw Versteeg wijst op een opmerking van de PvdA-fractie over het betrekken van Amersfoort en Utrecht. Mevrouw Versteeg geeft aan dat grote gemeenten wellicht een sleutelpositie in het verhaal krijgen. Misschien zegt de overheid dat er centrumgemeenten komen. Het verbaast haar dat er nu degelijke uitspraken worden gedaan, vanuit hoeken die behoorlijk ver uit elkaar liggen.

Gedeputeerde Haak legt uit dat Amersfoort en Utrecht die rol nu al vervullen. Er wordt breed opgetrokken met de hele groep van wethouders maar er wordt ook gekeken of men elkaar regionaal tot een hand en een voet kan zijn, zonder dat men zich op een toekomstige structuur vastlegt. Ook daarin spelen Utrecht en Amersfoort een rol. Nogal wat pilots spelen zich af in Amersfoort en Utrecht, juist omdat men daar de capaciteit heeft om vernieuwing te ontwikkelen. Die rol is er dus al, als zij een nog sterkere rol vanuit Den Haag krijgen zal het geen frictie geven in het proces.

In reactie op de opmerking van de PvdA-fractie over werkendewijs problemen aanpakken zegt de gedeputeerde dat dit heel lastig is. Zij is er voor dat er een goed uitgelijnd plan wordt neergelegd, maar zij gaat er nog steeds vanuit dat men onderweg veel tegen zal komen wat tevoren niet te overzien was en wat ook door het ministerie en de VNG niet wordt voorzien. Tijdens het hele proces moet de provincie verstandig met alle partijen omgaan en zich iedere keer weer afvragen: beantwoordt dat wat wordt gedaan aan de kwaliteit die de provincie zo belangrijk vindt. Men moet er zoveel als mogelijk voor zorgen dat men weet wat men doet, maar men moet ook niet blind zijn voor wat men tegenkomt. Werkendeweg zullen er misschien beslissingen moeten worden genomen die men nu niet ziet.

Mevrouw Pennarts vroeg wat werd bedoeld met een ‘subsidierelatie wordt een samenwerkingsrelatie’. Tot nu toe werd vaak gezegd: dit doel moet worden bereikt. De provincie wilde vernieuwing en als men een voorstel had dat daarin paste, kon men gebruik maken van de subsidie. Maar bij een samenwerking om een bepaald doel te bereiken, ontstaat er een ander type relatie. Met elkaar wordt ook gekeken waar geld vandaan moet komen voor bepaalde doelen. Ook in het UJC komt men anders met elkaar te zitten.

De gedeputeerde is al ingegaan op het woord ‘onstuurbaar’.

De CDA-fractie vraagt of 300 miljoen EURO bezuiniging kwaliteitsverlies geeft. Als men dit bedrag over de drie typen zorg en alle gemeenten uitspreidt, is dit te relativiseren. Maar het signaal is ongelukkig, meent de gedeputeerde: gemeenten zien een complexe hoeveelheid zorg op zich afkomen, waarbij wordt gesteld dat de gemeenten het direct voor minder kunnen.

De heer Klein Kranenburg merkt op dat het niet alleen de 300 miljoen EURO van het Rijk is. Wanneer de provincies de verantwoordelijkheid kwijt zijn, verdwijnt ook de provinciale bijdrage. Voor Utrecht is dat ongeveer 15 miljoen EURO. Als tien provincies 15 miljoen EURO geven, dan is dat 150 miljoen EURO + 300 miljoen EURO. Populistisch gezegd is dit bijna een half miljard EURO die minder in de jeugdzorg wordt gestoken over vier of vijf jaar. Gedeputeerde Haak zegt dat wordt uitgegaan van het principe dat uiteindelijk een deel van de jeugdzorg ontzorgd gaat worden. Er wordt soms aan kinderen zorg verleend waarvan men zich afvraagt of dit nu echt nodig is. Het aantal indicaties zal dus verminderen. Zij denkt dat het te vroeg is om te bepalen op welk moment dit iets op gaat leveren. In de start van een proces waarmee alles verandert, ziet men vaak dat dit juist vraag oproept. Op welk moment de omslag komt met het nieuwe systeem, dichterbij de gezinnen en met hopelijk minder zware zorg, kan men nu moeilijk inschatten. Aan de ene kant is het begrijpelijk dat er druk op een dergelijk proces wordt gezet in de zin van dat het wel wat moet opleveren, aan de andere kant vraagt de gedeputeerde zich af of het op dat moment al kan. De provincie zal de vinger aan de pols moeten houden

Het antwoord op de vraag hoe de vraag wordt afgeremd, zit in de doelstellingen verwerkt.

De heer Klein Kranenburg wijst erop dat de provincie nog vier jaar verantwoordelijk is. Het is handig om zich bij een voorbereiding te realiseren dat die vraag naar gespecialiseerde zorg afgeremd moet worden. Heeft de gedeputeerde al een idee?

Gedeputeerde Haak legt uit dat, als de Centra voor Jeugd en Gezin goed gaan functioneren, dat de plek is waar de vraag naar echte jeugdzorg wordt afgevangen. Dat is iets waar zij in gelooft. Maar dan zullen de Centra goed moeten functioneren en daar zal men de komende tijd grote investeringen in moeten doen.

De heer Klein Kranenburg vraagt zich af of daarmee de vraag naar gespecialiseerde zorg afneemt. Als men het aantal huisartsen in een gemeente uitbreidt met één, loopt het aantal mensen met een beschadiging niet dramatisch terug.

Mevrouw Versteeg wil mijnheer Klein Kranenburg meegeven dat zij ervan is overtuigd dat, als gemeenten veel meer investeren in een lichter zorgaanbod en preventie, men tegelijkertijd voorkomt met indiceren dat je niet kijkt naar ‘heeft het kind recht op jeugdzorg’ maar ‘waarom moet hier jeugdzorg worden geboden en waarom kan dit niet lichter worden afgevangen’. Het is een andere manier van denken. Als er zo naar jeugdzorg wordt gekeken, dan is zij ervan overtuigd dat die toestroom op den duur afgevangen kan worden. Maar het is een moeizaam proces dat tijd zal vergen. Het is een cultuuromslag die vraagt om een ontwikkeling van het zorgaanbod. Een afname van vraag naar jeugdzorg kan worden bereikt.

Mevrouw Alsem meent dat het om dergelijke zaken gaat. Zij gaf al aan: een heleboel weet men wel en dat zijn de doelen waarnaar wordt gestreefd. Hoe kan men er eerder bij zijn, hoe kan men voorkomen dat problemen erger worden en hoe kan men beter naar kind en ouders

toegaan. Gedeputeerde Haak zei dat men niet stil moet staan. Mevrouw Alsem stelt dat aan deze punten gewerkt moet worden. Dat is de stuurkracht die de provincie kan inbrengen. Zij vindt niet dat men nu pas op de plaats moet maken. Het gaat om de inhoudelijke punten die men kent, die moeten worden benut om gewoon aan het werk te blijven.

Gedeputeerde Haak zegt toe alles dat naar voren wordt gebracht mee te zullen nemen. Het helpt G.S. om verder te gaan in de planvorming.

Mevrouw Versteeg vraagt naar het geld dat van UJC naar de transitie gaat. Als men flink wil investeren dan is de vraag waar dit geld vandaan moet komen. Dan moeten er extra keuzes worden gemaakt. Het UJC is indertijd opgesteld met het idee van vernieuwing in de jeugdzorg. Dat was los van een eventuele stelselwijziging. Nu is de situatie behoorlijk veranderd. In de vorige vergadering werd het al gesteld: moet men de UJC niet steeds meer ten dienste van de transitie gaan stellen? Het kan zijn dat bepaalde zaken in de UJC van kwaliteitsbelang zijn, maar dat men zich nu afvraagt of dit de prioriteit heeft.

Mevrouw Versteeg dankt de gedeputeerde voor de toelichting, maar haar vraag was of de commissie inzicht kan krijgen in de begroting. Staat dit in het overdrachtsdocument? Is dit niet het geval dan zou mevrouw Versteeg hier graag een memo over ontvangen. Hoe staan de zaken er financieel voor en welk bedrag verwacht men dat wordt overgehouden?

Gedeputeerde Haak zegt toe te berichten aan de commissie over de laatste stand van zaken bij de UJC.

De relatie met de Veiligheidshuizen en GGD's gaat in het proces ongetwijfeld een rol spelen, met name waar het gaat over de GGD's. Dit is iets wat in de uitgangspunten zit die de provincies van het Rijk verwachten. De regering kan het vrij laten en zeggen: als u het binnen de gemeenten niet allemaal op kunt lossen, dan zoekt u maar samenwerkingsverbanden. Het kan ook zijn dat het ministerie zegt: neem de GGD's want die zijn er al. Als dat een voorwaarde is die het Rijk stelt, is men snel klaar. Anders moet met de gemeenten worden gesproken over wat zij de beste oplossing vinden. Gedeputeerde Haak vindt het voor de hand liggen dat de GGD hier een belangrijke rol gaat spelen.

De heer Pollmann vindt dat de gedeputeerde terecht zegt dat er niet kan worden gewacht met denken en starten van acties omdat er onrust is en veel vragen zijn.

Het valt hem op dat de gedeputeerde geen keus maakt uit de scenario's. Als de heer Pollmann de scenario's naast de uitgangspunten legt, kan hij niet anders concluderen dan dat scenario 2 het meest dicht bij de uitgangspunten ligt die de gedeputeerde zelf heeft geformuleerd.

Spreker zegt te willen starten met acties, met nadenken, met overleg met betrokkenen en daarbij moet worden geprobeerd zoveel mogelijk scenario 2 te hanteren. Dat is inderdaad complex, maar de situatie van de transitie van jeugdzorg naar de gemeenten is complex.

De gedeputeerde is nogal positief en optimistisch over de rol van de Centra voor Jeugd en Gezin. Het lijkt alsof alles is opgelost als die gaan functioneren. De heer Pollmann vindt het een zeer optimistisch scenario dat deze Centra op een dusdanige manier gaan functioneren, dat veel van de wachtlijsten worden opgelost en dat mensen sneller worden doorverwezen.

De heer Pollmann vraagt of de commissieleden de presentatie ontvangen.

De voorzitter zegt dit toe. De presentatie zal voor het verslag uit worden verstuurd.

De heer Lutfula vindt het inderdaad te vroeg om alles in te schatten. Het is wel tijd om te beginnen met de informatieverzameling, de oriëntatie, het verzamelen van ideeën en het maken van een eigen analyse op basis van wat aan informatie is verzameld. Men moet ergens mee beginnen. Geen enkel plan, voorstel of scenario kan voor 100% worden vastgesteld maar moet flexibel zijn op basis van wat men gedurende het langdurige project tegenkomt. Het

moet ook aan te passen zijn aan wat men bijvoorbeeld in 2013 of 2014 tegenkomt. Niemand weet wat in deze lange periode zal gebeuren met de politieke situatie, college en kabinet: alle mogelijkheden moet open blijven. De onzekerheid van het personeel bij de jeugdzorg is een punt: zij weten niet wat hen overkomt en wat zal gebeuren.

Mevrouw Pennarts concludeert dat naarmate de discussie in de eerste termijn vorderde steeds meer naar voren kwam dat er nog zoveel onzekerheden zijn dat men eigenlijk geen scenario kan kiezen. Nu hing er de afgelopen vier jaren rond dit dossier altijd wel een onzekerheid. Het is geen onbekend terrein. Toch is het snel om een scenario te kiezen.

Haar fractie koos met overtuiging voor het tweede scenario omdat zij denkt dat het kind hier het beste mee is gegaan, als het gaat om de overheveling van de jeugdzorg naar een andere bestuurslaag. Gedeputeerde Haak bracht mevrouw Pennarts enigszins in verwarring, omdat bij de gedeputeerde geen duidelijke voorkeur werd bemerkt voor het tweede scenario. Het leek meer naar het eerste scenario, Pas op de plaats, te gaan.

Mevrouw Pennarts is benieuwd naar de contourennota en zal die afwachten.

De heer Klein Kranenburg vraagt wat in IPO-verband is afgesproken over dit onderwerp over samenwerking. Of gaat elke provincie het wiel uitvinden? Doet de ene provincie het dan anders dan de andere? Vraag naar zorg zal niet zo heel anders van oorzaak zijn.

Spreker begrijpt uit het feit dat er op 11 februari een sessie met de gemeenten is dat er daar ook sprake zou kunnen zijn van een soort stappenplan, zodat men kan inventariseren hoever men per gemeente is.

De punten die in scenario 2 worden genoemd zouden de basis kunnen zijn van een kaderbriefje. Zijn fractie hecht niet aan een groot besluit hierbij. Misschien dat men in de Staten even spreekt over op welke wijze naar de toekomst gekeken kan worden. Dit laat spreker ook afhangen van de medecommissieleden.

Mevrouw Versteeg zou graag een antwoord ontvangen op haar vragen naar aanleiding van de presentatie, over het jaartal 2013 en over jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Trekken IPO en VNG samen op in dit dossier? Het is de bedoeling dat met elkaar de hele transitie wordt vormgegeven.

De heer Roos wenst de gedeputeerde veel succes met het zware dossier. Uit haar beantwoording begrijpt spreker dat de GGD's Midden-Nederland nog niet betrokken zijn. De heer Roos meent dat het verstandig is om dit wel te doen omdat zij hier een taak in hebben. Dit betreft dan meteen 28 gemeenten.

Gedeputeerde Haak zegt dat zij inderdaad geen keuze maakt voor een scenario. Zij meent dat zij op dit moment ook niet aan zet is om een keuze te maken. Persoonlijk is zij gecharmeerd van scenario 2. Maar de gedeputeerde heeft scenario 1 uitgebreid willen schetsen omdat zij meent dat dit een reële keuze is. Het stond tevoren niet vast dat van de drie scenario's er twee de prullenbak in konden. Scenario 1 is een reële keuze. De keuze moet politiek worden gemaakt en die moet door de nieuwe Staten worden gemaakt.

Mevrouw Pennarts vindt de keuze om de commissieleden in de vorm van scenario's alternatieven te schetsen geen gelukkige. Men krijgt drie scenario's voorgelegd en maakt daaruit een keuze. Men probeert met die keuze een ambitie en een visie te verwoorden. Als er dan een keuze is uit drie en de gedeputeerde zegt dat het niet zozeer om 1 of 2 gaat, had mevrouw Pennarts bij voorkeur een andere vorm van keuze voorgelegd gekregen waarin zij

niet zo scherp het onderscheid had hoeven maken. Zij hoopt dat de gedeputeerde uit de reacties uiteindelijk wel voldoende bijdragen heeft gekregen voor de contourennota.

Gedeputeerde Haak legt uit dat dit is aangekondigd als een eerste oriënterende bespreking en gedachtevorming en niet als een keuze. Zijzelf vindt dat men, als scenario's worden geschetst, duidelijker krijgt wat er allemaal speelt en waarvoor men komt te staan.

De heer Lutfula ondersteunt dat het nadenken hierover is begonnen zonder dat men precies weet hoe het eruit komt te zien.

In reactie op de vraag van de heer Pollmann antwoordt gedeputeerde Haak dat de Centra Voor Jeugd en Gezin de basis worden van waaruit in de gemeenten de zorg georganiseerd gaat worden. Het is het concept van het hele project. Op de ene plek begint dit vorm te krijgen en op de andere plek niet, vandaar dat de provincie enorm investeert in die CJG's, want als dat niet voor elkaar komt, dan weet men zeker dat de klus onmogelijk is. Daar zullen heel veel van de komende inspanningen moeten liggen. Het is ook één van de onderwerpen waar op 11 februari met de wethouders over gesproken zal worden. De ene wethouder heeft beter voor ogen wat er gaat gebeuren dan de andere. Het doel van de bijeenkomst is ook om met elkaar te doorleven wat er gaat gebeuren. Het zal een begin van denken met de wethouders zijn. Die vier jaar zijn echt hard nodig.

De heer Klein Kranenburg vroeg naar het IPO. Ook het IPO wacht op wat er uit Den Haag komt. Tegelijk wordt er gesproken met de staatsecretaris, die nog nieuw is en zelf nog niet alles weet. Op geen enkel front is er een uitgelijnd proces. VNG begint ook te denken en kwam met de eerste vingeroefening. Maar op allerlei plekken vindt een start van het proces plaats. Die moeten elkaar dan wel allemaal gaan treffen anders wordt het een rommeltje.

In reactie op de vraag of de jeugdbescherming en jeugdreclassering ook overgaan, zegt de heer Haitsma dat hij uitgaat van wat hij tot nu toe hoorde. Het kan zijn dat het ministerie van Justitie dit in eigen hand wil houden. De kans is redelijk groot dat dit gaat gebeuren.

Met betrekking tot de vraag over het jaartal 2013 vertelt de heer Haitsma dat het plan was dat de gesloten jeugdzorg, die nu onder de Rijksoverheid valt, dan naar de provincie zou komen.

De voorzitter concludeert dat de commissieleden instemmen met de actieve en voortvarende houding die de provincie hierbij aanneemt.

Het voorstel over de algemene uitgangspunten was voor de commissieleden zo logisch dat dit de uitgangspunten kunnen zijn.

Het voorstel van de voorzitter om hier een Statenvoorstel van te maken vindt weinig instemming bij de commissieleden.

Aanvulling agendapunt 2. Mededelingen en ingekomen stukken

- ***Memo gedeputeerde Haak over de stand van zaken van de Centra voor Jeugd en Gezin.*** Mevrouw Versteeg constateert ten aanzien van de quickscan Centra voor Jeugd en Gezin dat die niet de vraag van haar fractie beantwoordt. Zij vraagt de gedeputeerde te kijken naar het verslag waarin het verzoek wordt verwoord en of de commissie alsnog de beantwoording kan ontvangen. Dit betreft vooral hoe de Wmo-taken binnen de CJG's terugkomen. Mevrouw Versteeg zou dit punt graag geagendeerd zien, samen met de beantwoording van de vragen van de vorige vergadering, en dit alsnog een keer te bespreken.

De vraag is gedeputeerde Haak niet geheel duidelijk, zij zal navraag doen bij de indiener.

2.03 Memo gedeputeerde Mw. Haak Amendement A15 Alleato

In dit memorandum staat dat 'Alleato geen voorrang kan krijgen boven andere partijen bij gelijk gebleven prijs en kwaliteit'. Mevrouw Versteeg vraagt hoe de selectie dan wel plaatsvindt.

Gedeputeerde Haak legt uit dat dit vaste termen betreft. In principe heeft Alleato voorrang. G.S. gaan als eerste het gesprek met hen aan. De gedeputeerde legt uit hoe de tekst is bedoeld: Alleato krijgt voorrang op het moment dat de kwaliteit dezelfde is. Zij zal zich nogmaals verdiepen in de tekst.

De voorzitter zegt toe dat dit punt zal worden geagendeerd zodra de gelegenheid zich voordoet.

10. Memo's Voortgang Bureau Jeugdzorg Utrecht + wachtlijsten

Mevrouw Alsem heeft een concrete vraag bij het eerste gedeelte van het geeltje 'stand van zaken wachtlijsten'. Daar staat 'voor de AWBZ gefinancierde hulpvormen (jeugd GGZ en pgb's)'. Een pgb is geen hulpvorm, maar een financieringsvorm van hulp. Mevrouw Alsem snapt niet dat dit in één adem wordt genoemd met de wachtlijst voor jeugd GGZ.

Mevrouw Alsem heeft ook een vraag bij het gedeelte 'Afspraken Rijk met betrekking tot wachtlijsten' in relatie met de pagina erna met de staatjes. Zij wijst erop dat er staat dat de gedeputeerde heeft gerapporteerd naar het Rijk met betrekking tot de stand van zaken op 1 september dat in Utrecht geen enkel jeugdige onverantwoord langer wacht dan negen weken. Maar een maand later (de volgende pagina) is er op 1 oktober een wachtlijst van bruto 140 en netto 110 jeugdigen. Hoe kan dit in één maand zo veranderen en wat is dan de formulering van G.S. geweest naar het Rijk?

Bij een sturingsrelatie gaat het over kernwaarden. Mevrouw Alsem mist hier één van de waarden die eerder zijn genoemd. Hoe staat het met de ombouw van residentieel naar ambulant? Dit zou een kernwaarde kunnen zijn, of men in staat is het aanbod om te vormen tot nieuwe vormen die op dit moment wenselijk worden geacht.

De heer Lutfula sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Alsem.

Hij merkt op dat er periode na periode stijgende wachttijden zijn. Wat is hier de reden voor?

Mevrouw Pennarts merkt op dat de peiling van 1 oktober 2010 is. Op dit moment loopt er een protest bij Bureau Jeugdzorg vanwege enerzijds een caseload verhoging en anderzijds een verhoging van de wachtlijsten. Mevrouw Pennarts zou graag de prognose voor het eerste kwartaal van 2011 horen.

De heer Pollmann merkt op dat in het memorandum over Bureau Jeugdzorg staat dat er medio november besprekingen zijn gestart over de beschikking 2011. Zijn die afgerond en zo ja, hoe zijn die afgerond?

Bij de prestaties van Bureau Jeugdzorg staat dat dit heeft geleid tot de huidige sluitende begroting en een gezonde bedrijfsvoering. Moet hier niet financieel gezonde bedrijfsvoering staan?

De heer Pollmann ontving van de heer Kilic een overdracht van het gesprek dat zojuist met de ondernemingsraad heeft plaatsgevonden. Er blijken er nogal wat zorgen te zijn over de inhoudelijke bedrijfsvoering van Bureau Jeugdzorg.

Hij sluit zich aan bij mevrouw Alsem wat de vraag over afspraken met het Rijk met betrekking tot de wachtlijsten betreft. Kan de heer Pollmann de conclusie trekken dat de 110 of 140 jeugdigen geen gevaar lopen en langer dan negen weken kunnen wachten op zorg?

Mevrouw Versteeg sluit zich aan bij de opmerking van de heer Pollmann over de gezonde bedrijfsvoering.

In de allerlaatste zin van de rapportage staat: het onderscheid tussen de verschillende hulpvormen komt te vervallen daar hier niet meer over gerapporteerd zal worden door de

zorgaanbieders. Heeft dit te maken met het feit er een andere rapportage zal komen in verband met de trajectfinanciering?

Gedeputeerde Haak zegt dat dit laatste juist is: dit heeft inderdaad te maken met de andere vorm van rapportage.

In reactie op de vraag van de VVD over de pgb's legt de gedeputeerde uit dat het hier gaat om de toeleiding naar de zorg. Ook de mensen die een pgb vragen voor zorg moeten een indicatie krijgen en moeten daar soms ook op wachten.

De vraag wat verantwoord en wat onverantwoord wachten is, is een interessante vraag. Dat hangt van de definitie af. Ieder kind dat wordt aangemeld wordt beoordeeld of het nog kan wachten of niet. De kinderen zijn natuurlijk niet voor niets aangemeld bij de jeugdzorg. In de rapportage is gesteld dat een kind in ieder geval geen gevaar mag lopen. Daarnaast zijn er bepaalde periodes die nog redelijk zijn te noemen. Dan is het een kwestie van definiëren. De vraag wat een gezonde bedrijfsvoering is, heeft men tot nu toe financieel in moeten steken omdat Bureau Jeugdzorg bijna failliet was. Vandaar ook dat er is gekeken naar op welke manier de zaak qua bedrijfsvoering weer gezond kon worden. Maar van het Bureau Jeugdzorg kwam steeds het signaal dat het wel ten koste van iets gaat. Er ligt een behoorlijke druk in de organisatie om zaken voor elkaar te krijgen. De aanname dat de druk aan de voorkant minder zou worden is tot nu toe optimistisch gebleken want de gemeenten slagen er nog niet in om jeugd die zij zelf af zouden kunnen handelen, ook af te handelen. Die jeugd komt soms voor de tweede keer bij Bureau Jeugdzorg terecht. Er gebeurt veel en er gebeuren veel goede dingen. Maar er moet nog wel wat gebeuren voor Bureau Jeugdzorg zover kan zijn om taken naar de gemeenten af te stoten.

Mevrouw Versteeg vraagt of de gedeputeerde naar aanleiding van het bezoek van de ondernemersraad van Bureau Jeugdzorg zelf contact wil zoeken. De maatregelen die werkontlastend zouden moeten werken, blijken na evaluatie niet effectief te zijn. De gedeputeerde kan dan zelf het verhaal van directie en management horen. Mevrouw Versteeg zou graag een terugkoppeling krijgen over het scenario van de komende maanden. De commissie werd het gevoel gegeven dat het water tot aan de lippen staat. Dit punt is te belangrijk om hier zes weken mee te wachten.

De heer Pollmann vraagt of er door de gedeputeerde en door Bureau Jeugdzorg een relatie wordt gelegd tussen de financieel gezonde bedrijfsvoering en het stijgen van de wachtlijst. Gedeputeerde Haak herinnert eraan dat men vorig jaar werd geconfronteerd met een situatie waar vooral werd gekeken naar de inhoudelijke zorg voor de kinderen. Dat was lovenswaardig, maar betekende wel dat er zoveel personeel was aangenomen dat de bedrijfsvoering niet meer rond te krijgen was. Toen werd een maatregel genomen om de bedrijfsvoering financieel weer rond te krijgen. G.S. hebben steeds aangegeven dat de druk op Bureau Jeugdzorg daardoor heel groot is. Daarbij zijn de normbedragen gewoon te laag. Aan alle kanten zit veel druk op Bureau Jeugdzorg. Dat vertaalt zich ook naar personeel. Als met de directie wordt gesproken, horen G.S. dat die dit zeer zorgelijk vindt. Dat het personeel de werkverlichtingsmaatregelen nog niet als effectief ervaart, zal de gedeputeerde met de directie opnemen. Zij waarschuwt de commissie ervoor niet teveel te verwachten omdat men aan alle kanten behoorlijk klem zit.

De heer Lutfula vraagt of dit betekent dat de stijgende trend van de wachtlijst een blijvende trend is tot de financiële situatie weer in orde komt.

De heer Klein Kranenburg wil directie en medewerkers van Bureau Jeugdzorg een compliment maken voor het feit dat zij met elkaar zo hard gewerkt hebben. Tegelijkertijd blijft de situatie prangend. Bureau Jeugdzorg is financieel gezond, daar hebben de Staten ook naar gestreefd. De tijdelijke directeur heeft dat goed gedaan, dat verdient een compliment. De

nieuwe directeur loopt tegen een hoeveelheid problemen aan, één daarvan is door de leden van de ondernemingsraad helder verwoord. Zowel ondernemingsraad als managementteam als bestuurder zijn ervan geschrokken dat de verlichtende maatregelen tot niet veel meer hebben geleid dan een ziektepercentage van 9,9%. Spreker kan zich voorstellen dat in de nieuwe periode met de nieuwe bestuurder en het regelmatige overleg dat de gedeputeerde met hem heeft, hier serieus naar wordt gekeken. Het mag niet zo zijn dat van alles wordt verbeterd terwijl tegelijkertijd elders de mensen het water tot aan de lippen staat. Gedeputeerde Haak merkt op dat dit de noodkreet is geweest die in Amersfoort naar buiten is gekomen. Er mag wel wat worden verwacht van wat men intern nog kan aanpakken, maar er is niet veel ruimte.

De wachtlijsten zullen dus nog verder kunnen stijgen, maar men mag hopen dat met alle maatregelen die worden genomen, langzamerhand de aanmeldingen wat minder worden. Dat is de belangrijkste oplossing die de gedeputeerde ziet.

Op de vraag of de ombouw van residentieel naar ambulante een kernwaarde kan zijn, antwoordt de gedeputeerde dat dit een zinvolle toevoeging kan zijn om mee te nemen.

De voorzitter rondt de discussie over dit agendapunt af.

12. Statenbrief Uitkomsten Cliëntenavond

Mevrouw Nap leest in de Statenbrief dat de afdrachtregeling bij Almata nog niet is afgeschaft. De reden is dat Almata niet onder provinciaal gefinancierde jeugdzorg valt. Uit alle presentaties begrijpt zij dat dit vanaf 2013 waarschijnlijk wel het geval is. Mevrouw Nap neemt aan dat de afdrachtregeling dan ook zal worden afgeschaft.

Gedeputeerde Haak denkt dat moet worden afgewacht of dit in 2013 wel doorgaat. Misschien vraagt men zich in Den Haag af of men dit wel moet willen in dit hele proces. Het Jeugdzorgfestival heeft veel uitgewerkt bij Almata. Na het festival is men serieus in discussie gegaan, juist met de jongeren, over de gesloten setting en de meer gewone jeugdzorg.

13. Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2011

Ter kennisname.

14. Financiën realisatie bidbook Utrecht Culturele hoofdstad van Europa

Ter kennisname.

15. Erfgoedparels: verdeling industrieel erfgoed 2010

Ter kennisname.

16. Vaststelling Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) 2005 t/m 2009

Ter kennisname.

17. Sluiting

De voorzitter herinnert de commissieleden aan het informele afscheid op 31 januari 2011. In deze laatste formele setting dankt de voorzitter de commissieleden voor hun bijdrage en de wijze waarop zij provinciale belangen, inwoners en in het bijzonder kinderen hebben gediend. De voorzitter bedankt de ondersteuning, de griffier en verslaggever van de commissie.

Mevrouw De Heer dankt de voorzitter voor zijn inzet van de afgelopen jaren.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.